

HARJAVALLAN KAUPUNKI

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

JA

TALOUSSUUNNITELMAT VUOSILLE 2024-2026

KAUPUNGINHALLITUS
VALTUUSTO

Sisällys

HARJAVALLAN KAUPUNKI	3
I YHTEENVETO	3
YHTEENVETO TALOUSARVION KESKEISISTÄ ASIOISTA	3
PAINOPISTEALUEET TALOUSARVIO 2024	5
II YLEISPERUSTELUT	8
JULKISEN TALOUDEN NÄKYMÄT	8
RISKIENHALLINTA JA TURVALLISUUS.....	10
TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA	11
KÄYTTÖSUUNNITELMIEN VAHVISTAMINEN.....	12
TALOUDELLISEN JA TOIMINNALLISEN TULOKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI.....	13
HENKILÖSTÖRESURSSIT	13
LAINANOTTOVALTUUTUS KAUPUNGINHALLITUKSELLE	14
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	15
TALOUSARVIOASETELMA TA 2024	16
III KÄYTTÖTALOUSOSA TOIMIELIMITTÄIN	17
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	17
Tulosalue: VAALIT	17
TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	19
Tulosalue: TARKASTUSTOIMI.....	19
KAUPUNGINHALLITUS	21
Tulosalue: KESKUSHALLINTO	21
SIVISTYSLAUTAKUNTA	30
Tulosalue: KASVATUS- JA KOULUTUSPALVELUT.....	30
Tulosalue: KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN PALVELUT	44
TEKNINEN LAUTAKUNTA	57
Tulosalue: KUNNALLISTEKNISET PALVELUT.....	57
Tulosalue: TEKNISET TUKIPALVELUT	60
Tulosalue: VESIHUOLTO.....	63
KAUPUNKIKEHITYKSEN LAUTAKUNTA.....	68
Tulosalue: KAUPUNKIKEHITYS	68
IV TULOSLASKELMAOSA	73
V INVESTOINTIOSA	78
VI RAHOITUSOSA	83
VII KUNTAKONSERNI.....	83
KONSERNITAVOITTEET	85
VIII LIITTEET	87

HARJAVALLAN KAUPUNKI

I YHTEENVETO

YHTEENVETO TALOUSARVION KESKEISISTÄ ASIOISTA

Talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026 perustuu Harjavalta 2025 Vahva ja rohkea -kaupunkistrategiaan, jonka valtuusto hyväksyi kokouksessaan 11.12.2017/§ 94. Valtuusto hyväksyi 13.2.2023/§ 4 tiivistetyn ja kirkastetun kaupunkistrategia siihen liittyvine ohjelmineen. Tässä prosessissa **väkiluvun kasvattaminen** asetettiin kaupungin päätavoitteeksi. Valtuusto vahvisti vuoden 2024 talousarvioasetelman 12.6.2023/§ 34. Kaupunginhallitus antoi vuotta 2024 koskevan talousarvion laadintaohjeen 19.6.2023/§ 144. Lautakuntien esittelijät laativat talousarvioesitykset, jotka käytiin läpi kaupunginjohtajan, talousjohtajan ja hallintojohtajan kanssa ennen lautakuntakäsittelyä. Talousarvioseminaarissa kaupunginhallitus ja lautakuntien puheenjohtajat ohjasivat kaupunginjohtajan talousarvioesityksen laatimista ennen kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston käsittelyä.

Valtion talous näyttäisi ajautuvan taantumaan eurooppalaisten kumppaniemme erityisesti Saksan ja Ruotsin vanavedessä. Taantuma runtelee erityisesti asuinrakentamista, mutta koko talouden näkökulmasta se näyttäisi jäävän lieväksi ja lyhytaikaiseksi. Energian ja raaka-aineiden halpeneminen hidastaa inflaatiota selvästi ja palkat ja etuudet nousevat. Kansalaisten ostovoima kasvaa ja samalla myös yksityinen kulutus. Euroopan keskuspankin odotetaan alentavan ohjaukorkoiaan vuoden 2024 kolmannella neljänneksellä. Korot jäävät kuitenkin selvästi korkeammalle kuin mihin on totuttu viime vuosina. Julkisessa taloudessa todellisuus on nyt karu, mutta tulevaisuus ei ole aivan niin synkkä kuin ennusteesta voisi päätellä.

Valtiolle, kuntiin ja hyvinvointialueille on piinallisen vaikea rakentaa puskuria pahojen päivien varalle, kun väestön ikääntyminen jarruttaa talouden tulonmuodostusta, kasvattaa palvelutarpeita ja myös palveluiden yksikkökustannukset kasvavat, kun julkisen velan korkoihin uppoaa yhä enemmän rahaa ja kun talouden rakennemuutos nakertaa verotusta.

On mahdoton nähdä, miten julkisen taloudenpidon vakauttaminen voisi onnistua ilman mittavia toimia menojen kasvun pienentämiseksi ja tulojen kasvun nopeuttamiseksi – ilman säästöjä; ilman toimia, joilla ylläpidetään kokonaisverokertymää; ilman toimia, joilla tuetaan työllisyyden ja tuottavuuden kasvua. Kaikkia näitä tarvitaan, jotta julkisessa taloudenpidossa saadaan aikaan kestävä käänne.

Valtaosa kunnista tekee alijäämää vuonna 2024. Ikääntyvä rakennuskanta, muuttoliike ja infra-rakentaminen pitävät kuntien investointimenot korkeina. Hyvinvointialueiden alijäämäinen talous heijastunee kuntien omistamien sote-kiinteistöjen jäämisenä kuntien vastuulle. Toisaalta koronaa seurannut maailmanpoliittinen myllerrys ja kotien taloudelliset ongelmat heijastuvat väistämättä

myös lasten ja nuorten lisääntyvänä palvelutarpeena. Tätä ”korjausvelkaa” maksamme vielä pitkään. Toisaalta koulutuksen palvelutarve pitäisi laskea ikäluokkien pienenemisen vuoksi. Poikkeuksen muodostaa vuosi 2025, jolloin kunnille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä ja samalla niiden rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan.

Verotulot pysyivät korkeina vuonna 2023 huolimatta kunnallisveroprosentin ja yhteisöverotulon kuntaosuuden leikkauksista. Vuoden 2023 tammi-helmikuussa tilitettiin kunnille vuodelta 2022 maksettavia veroja, niin sanottuja verohäntiä, mikä nosti vuoden 2023 kokonaisverotuloja noin kahdella miljoonalla eurolla. Vuonna 2024 verotulot tulevat tippumaan ennusteen mukaan 2,3 miljoonaa euroa vuoden 2023 verotuloista. Verotulojen merkittävän pienenemisen lisäksi kaupungin taloutta heikentää valtionosuuksien pieneneminen 400 tuhannella eurolla vuonna 2024 vuoteen 2023 verrattuna. Kunnille olisi tärkeää onnistua edunvalvonnassa, jotta laskennassa negatiiviseksi osoittautuvaa valtionosuutta ei kunnilta kuitenkaan perittäisi.

Harjavallan kaupungin toimintamenojen loppusumma on 31,2 miljoonaa euroa. Toimintatuloja arvioidaan kertyvän 12,8 miljoonaa euroa. Toimintakate on -18,4 miljoonaa euroa. Verotuloja arvioidaan kertyvän 21,7 miljoonaa euroa ja valtionosuuksia -1,6 miljoonaa euroa. Vuosikate on 1,1 miljoonaa euroa ja poistot 3,0 miljoonaa euroa. Tulos on 1,9 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Taloustilannetta heikentävät alenevat verotulot, laskeva valtionosuus, korkokustannusten nousu sekä palkkakustannusten ja indeksien korotukset sekä yleinen taloudellinen kehitys. Haastavasta taloustilanteesta ja investointitarpeista johtuen kaupungin lainakanta kasvaa suunnitelmavuosina. Harjavallan kaupungilla on lainaa vuoden 2024 lopussa noin 3 000 euroa/ asukas ja suunnitelmavuosien 2026 lopussa jo 4 600 euroa/asukas.

Talousarvion investointiosaan sisältyvien nettoinvestointien määrä on 3,3 miljoonaa euroa. Nettoinvestointien määrä ylittää poistojen määrän 3,0 miljoonaa euroa 0,3 miljoonalla eurolla.

Harjavallan asukasmäärän kehitys

Vuodenvaihde	Asukasmäärä
2011/12	7 504
2012/13	7 486
2013/14	7 408
2014/15	7 366
2015/16	7 302
2016/17	7 239
2017/18	7 151
2018/19	7 018
2019/20	6 931
2020/21	6 871
2021/22	6 785
2022/23	6 758
2023 elokuu	6 729

PAINOPISTEALUEET TALOUSARVIO 2024

Harjavalan kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 19.6.2023/ § 144 vuoden 2024 talousarvion laadintaohjeen yhteydessä myös kaupunkistrategiaa toteuttavien ohjelmien painopisteet, jotka valikoituivat siten, että elinvoimaohjelmasta valittiin kaksi, hyvinvointiohjelmasta ja yhdistysohjelmasta yksi painopiste.

Kasvun ja yrittäjyyden Harjavalta/Elinvoimaohjelma

Painopiste	Toimenpide	Vastuutaho
Väkiluvun kasvattaminen	Talousarviovalmistelun yhteydessä tarkastellaan erikseen kukin toimialan roolia ja merkitystä väkiluvun kasvattamisessa.	Kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, kaupungingeodeetti, talusjohtaja, palvelualuejohtajat ja palveluyksiköiden esihenkilöt
	Asuntopoliittiseen ohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden toteuttaminen.	Konsernijohto
Kaupungin maine ja markkinointi	Markkinointisuunnitelmaan ja toimenpideliitteeseen kirjattujen toimenpiteiden toteuttaminen.	Markkinointi- ja viestintäryhmä, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija
	Varmistetaan yhtenäisen brändin näkyminen sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä.	Keskushallinto, markkinointi- ja viestintäryhmä, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija
	Tiivistetään satakuntalaisten markkinoinnin ja viestinnän asiantuntijoiden yhteistä työskentelyä koko Satakunnan veto- ja pitovoiman edistämiseksi.	Kaupungin johtoryhmä, markkinointi- ja viestintäryhmä, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija

	Reagoidaan ketterästi mahdollisuuksiin edistää kaupungin myönteistä näkyvyyttä ajankohtaisten ilmiöiden myötä.	Kaupungin johtoryhmä, markkinointi- ja viestintäryhmä, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija
	Tuotetaan oppisopimuskoulutettaville ja Harjavaltaan työllistyville markkinointipaketti asunnoista ja palveluista.	Markkinointi- ja viestintäryhmä

Laadukkaiden palveluiden Harjavalta/Hyvinvointiohjelma

Osallisuus ja yhteisöllisyys	Käynnistetään Yhteisötalon toiminta.	Kaupunginhallitus, kaupungin johtoryhmä, markkinointi- ja viestintäryhmä, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija
	Jatketaan osallistuvaa budjetointia investointien suunnittelussa ja toteuttamisessa.	Tekninen johtaja
	Edistetään kuntalaisten osallisuutta ja kuulluksi tuleamista: esim. kuntalaiskyselyt ja asiakasraadit.	Kaupunginhallitus, johtoryhmä, markkinointi- ja viestintäryhmä

Yhteisöllisyyden ja vapaa-ajan Harjavalta/Yhdistysohjelma

Kumppanuuksien edistäminen	Luodaan mahdollisuuksia edistää yhdistysten välisiä sekä yhdistysten ja kaupungin keskinäistä yhteistyötä ja järjestämällä kohtaamisia.	Kaupunginhallitus, johtoryhmä, markkinointi- ja viestintäryhmä
	Osoitetaan kaupungin organisaatiossa vastuuhenkilö(t) yhdistysyhteistyöhön.	Johtoryhmä
	Luodaan Yhteisötalon toiminnalle malli, jota kehitetään kokemusten myötä.	Johtoryhmä, markkinointi- ja viestintäryhmä, erikseen nimetty yhteisötaloryhmä

STRATEGIAN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Kaupunkistrategian ja siihen liittyvien ohjelmien toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain. Kaupunkistrategia päivitetään tarvittaessa vuosittain ja vähintään kerran valtuustokauden aikana. Painopisteet, toimenpiteet ja niiden toteuttaminen kirjataan vuosittain talousarvioon toiminnan ja talouden suunnitelmaan. Niiden toteutumista seurataan osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

II YLEISPERUSTELUT

JULKISEN TALOUDEN NÄKYMÄT

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomessa tuotanto kasvoi hyvää vauhtia vielä kuluvan vuoden alkupuoliskolla palveluiden kasvun ansiosta. Teollisuuden tilanne on kuitenkin heikompi ja rakentaminen syvässä laskusta, joten talous näyttää ajautuneen taantumaan vuoden jälkipuoliskolla. Talouden kysyntä ja tuotanto ovat supistuneet. Loppuvuonna hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta ja yksityisiä investointeja. Koko vuoden tasolla Suomen bruttokansantuote (BKT) pysyy viime vuoden tasolla.

Kysynnän odotetaan kuitenkin kasvavan ensi vuonna, kun korkojen nousu pysähtyy, hintojen nousu hidastuu alle palkankorotusten ja kotitalouksien ostovoima kääntyy kasvuun. Energiasiirtymään liittyviä investointisuunnitelmia on paljon, vaikka asuntorakentaminen väheneekin rajusti. Vuonna 2024 BKT kasvaa 1,2 prosenttia ja 1,8 prosenttia vuonna 2025.

Myös muualla Euroopassa korkojen ja hintojen nousu ovat hidastaneet talouskasvua ja miltei pysäyttäneet sen. Erityisesti Saksassa talous on ollut ongelmissa. Kiinassa kotimaan kulutus on ollut heikkoa eikä vientikään ole vetänyt. Talouskasvun ongelmat ovat johtaneet Kiinassa elvytystoimiin. Yhdysvalloissa sitä vastoin talouskasvu on yllättänyt positiivisesti reaalityulojen elpymisen ja vahvan työllisyystilanteen ansiosta.

Kuluttajahintojen nousu on hidastunut viime vuoden lopun huipusta. Energian hinnan lasku on hillinnyt inflaatiota. Alkuvuonna inflaatiota piti yllä palvelut sekä ruuan hinta sekä asuntoluottojen korot. Inflaation hidastuminen jatkuu loppuvuonna, mikä kohentaa kotitalouksien ostovoimaa. Myös palkkojen ja sosiaalietuuksien totuttua nopeampi nousu tänä vuonna parantaa kotitalouden ostovoimaa. Sosiaalietuuksien leikkaukset vuosina 2024 ja 2025 hillitsevät kotitalouksien tulojen kasvua.

Työllisyyden kasvu on taittunut kesällä ja lievä lasku jatkuu loppuvuonna. Heikoin työllisyystilanne on rakennussektorilla. Työllisyyden lasku jää kuitenkin lyhytaikaiseksi ja työllisyys kasvaa jo ensi vuonna uudelleen. Avoimia työpaikkoja on edelleen varsin runsaasti, vaikka niiden määrä on vähentynyt huipusta.

Taantuma näkyy erityisesti asuinrakentamisessa. Asuntoluottojen korkojen nopea nousu näkyy asuntomarkkinoilla. Uudet asunnot eivät mene kaupaksi aiempaan tahtiin ja niiden rakentamisen aloituksia on lykätty. Uusien asuntojen aloitusten määrä on vähentynyt noin 40 prosenttia huipusta. Rakentamista pitää kuitenkin yllä muu kuin asuinrakentaminen ja korjausrakentaminen. Asunnoille on edelleen kysyntää, sillä maan sisäinen muutto sekä ennätysellinen maahanmuutto

luovat tarvetta uusille asunnoille. Asuntomarkkinoiden pysähdystila tulee todennäköisesti jäämään lyhytaikaiseksi ja piristystä tapahtuu kuhan hinnat sopeutuvat nousseeseen korkotasoon.

Suomeen on suunnitteilla suuri määrä tuulivoimainvestointeja ja sen tuottamaa halpaa ja puhdasta energiaa hyödyntäviä tuotantolaitosinvestointeja muun muassa vedyn ja teräksen tuotantoon.

Vienti ja tuonti laskevat tänä vuonna, mutta tuonti selvästi enemmän. Suomen hintakilpailukyky on kohtuullisen hyvä ja maailmankaupan piristyminen kääntää viennin kasvuun. Myös tuonnin kasvu nopeutuu, kun kulutus ja investoinnit lisääntyvä ensi vuodesta lähtien. Venäjän markkinoiden sulkeutuminen vaikuttaa pitkäaikaisesti erityisesti palveluiden vientiin, jossa näkyy matkailun väheneminen Suomeen. Suomen vaihtotase pysyy negatiivisena.

Julkinen talous heikkenee Suomessa tänä vuonna. Heikentynyt työllisyystilanne ja hidas yksityinen kulutuksen kasvu hidastavat verotulojen kasvua. Julkisyhteisöjen alijäämä on tänä vuonna 2,4 prosenttia suhteessa BKT:een ensi vuonna 3,2 prosenttia ja 3,4 prosenttia vuonna 2025. Vuonna 2027 julkisyhteisöjen alijäämä asettuu 2,8 prosenttiin suhteessa BKT:een. Myös julkisyhteisöjen velkasuhde kasvaa ensi vuonna 76,8 prosenttia ja edelleen 81,6 prosenttiin vuonna 2027.

Kuntien alijäämä kasvaa ennustejakson loppua kohden ilman kuntien omia toimia. Hyvinvointialueet ovat aloittaneet toimintansa alijäämäisenä ja myös valtionhallinto tekee alijäämää eikä merkittävää kohenemista ole odotettavissa koko ennustejaksolla. Sen sijaan sosiaaliturvarahastot ovat ylijäämäisiä.

Julkisen talouden mittava alijäämä, väestön ikääntyminen sekä kasvavat velanhoidonkustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla jatkossakin. Päivitetty kestävyysvajearvio on 3 prosenttia suhteessa BKT:een, mikä tarkoittaa noin 10 mrd. euroa vuoden 2027 tasolla.

Lähde:

Valtiovarainministeriön julkaisuja, VM taloudellinen katsaus, syksy 2023

Harjavallan kaupungin näkymät

Edellä kuvatut ilmiöt heijastuvat myös Harjavaltaan. Suurteollisuuspuiston yritysten omistussuhteet ja raaka-ainekuljetusten haasteet luovat uusia riskitekijöitä yritysten liiketoimintaan. Sähköistyvään liikkumiseen liittyvät investointisuunnitelmat siirtyvät ainakin osittain tulevaisuuteen. Vaarana on, että ympäristöllisten lupaprosessien ennakoimattomuus ja hitaus monine valitusmahdollisuuksineen ohjaa kipeästi kaivattuja kansainvälisiä investointeja sijoittumaan Suomen sijasta jonnekin muualle. Uhkakuvista huolimatta Harjavallan kaupunki jatkaa elinvoiman ja houkuttelevuuden lisäämiseen liittyviä prosesseja tähtäimessä ajanjakso, jolloin yhteiskunnat rakentavat sotimisen ja repimisen sijasta.

Satakunnan hyvinvointialueen perustamisen yhteydessä Harjavallan kaupungin tulot ja menot lähes puolittuivat. Kaupungin menojen kasvupaine, joka on ollut seurausta vanhenevan väestön kasvavasta hoito- ja hoivapalvelujen tarpeesta, pitäisi helpottua sote-uudistuksen myötä. Harjavallan kaupungin tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin lasten ja nuorten palveluihin kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden palvelutarve laskee 2010-luvun syntyvyyden laskun vuoksi. Toisaalta koronapandemian ja geopoliittisen myllerryksen myötä lasten ja nuorten pahoinvointi on lisääntynyt reaktiona yhteiskunnalliseen epävarmuuteen ja perheiden huolten lisääntymiseen. Tämä lisää paineita lasten ja nuorten palveluiden tuottamisessa.

Satakunnan hyvinvointialueen talouden tasapainottamiskeinot muodostavat riskin alueen kunnille. Palveluiden keskittäminen uhkaa pienempien kuntien veto- ja pitovoimaa. Tyhjenevät sote- ja pelastuskiinteistöt ovat myös Harjavallalle taloudellinen riski, ellei niille keksitä uutta käyttöä tai ellei niistä voida kokonaan luopua.

RISKIENHALLINTA JA TURVALLISUUS

Harjavallan kaupungin riskienhallintajärjestelmä muodostuu valtuuston 11.6.2018 § 26 hyväksymistä Harjavallan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, kaupunginhallituksen antamasta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeesta sekä käytännön riskienhallintaprosessin toimeenpanosta. Riskienhallintaprosessin toimeenpanossa tunnustetaan toimialakohtaisia riskejä ja laaditaan yksityiskohtaisempia toimintaohjeita tarpeen mukaan. Talousarviovalmistelun yhteydessä on toteutettu konsernijohdon ja kaupungin johtoryhmän yhteinen riskianalyysi, jonka perusteena on johtoryhmän oma vastaava analyysi. Johtoryhmän riskianalyysin jälkeen on talousarviovalmisteluun liittynyt myös toimialakohtainen riskianalyysi, joka on huomioitu lautakuntien talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Venäjänsä käynnistämisen hyökkäyssodan seurauksena kaupungin elinvoimaan, asukkaiden hyvinvointiin ja kuntatalouteen kohdistuu riskejä. Mahdollisten pakotteiden vaikutukset muodostavat merkittävän riskin niin Harjavallan kuin koko Satakunnan näkökulmasta. Lähi-Idän kriisillä voi olla seurauksia talouden yleiselle kehitykselle. Hyvin käynnistynyt akkuklusterin rakentuminen on vaarantunut ympäristöllisistä luvista tehtyjen valitusten ja niiden käsittelyn hitauden takia.

Satakunnan hyvinvointialueen toiminta muodostaa merkittävän riskin kaupungin näkökulmasta. Kiinteistöriski realisoituu Hopearannan vuokrasopimuksen irtisanomisena. Asia etenee hallinnollisena riita-asiana. Palvelutasoriski muodostuu siitä, että kaupungin asukkaat eivät saa lakisääteisiä palveluita ja paine kohdistuu kaupungin vastuulla oleviin palveluihin. Hyvinvointialueella on merkittävä rooli varautumisessa ja valmiuden ylläpidossa. Suurteollisuuden takia Harjavallassa on kohonnut onnettomuuksien riskitaso. Kaupungilla ei ole tiedossa hyvinvointialueen vastinparia mahdollisessa suuronnettomuustilanteessa.

Kaupungin talouden liikkumavara on sote-uudistuksen myötä pienentynyt. Negatiiviset valtionosuudet, verotulojen vaihtelut, kohonneet korot sekä investointitarpeet (koulukeskus) muodostavat merkittävän taloudellisen riskin. Taseen kertynyt ylijäämä ei kestää montaa alijäämäistä vuotta.

Uusien tehdasinvestointien toteutuminen edellyttää aktiivista maapolitiikkaa ja kaavoitusta, jotta investointikilpailussa voi pärjätä. Ilman proaktiivista maapolitiikkaa ja kaavoitusta investoinnit jäävät toteutumatta.

TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Talousarviota koskevat säännökset

Talousarviosta ja -suunnitelmasta, niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta säännellään kuntalaissa. Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota.

Suosituksia ja ohjeita antaa Suomen Kuntaliitto. Kunnan kirjanpitovelvollisuudesta ja tilinpäätöksestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kirjanpitolaissa on säädetty. Tältä osin sitovia ohjeita ja lausuntoja antaa työ – ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimiva kirjanpitolautakunnan kuntajaosto.

Talousarvion rakenne ja sitovuus

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarvio esitetään sekä tuloksen että laskennan ja rahoituksen näkökulmasta.

Käyttötalouden avulla ohjataan kunnan toimintaa. Käyttötalouden valtuusto asettaa toimielimille tulosalueittain tavoitteet sekä osoittaa määrärahat ja tuloarviot tehtävien hoitamiseen. Valtuuston päättämät tulosalueen menojen ja tulojen loppusummat ovat sitovia. Ohjausperiaatteena käytetään bruttoperiaatetta. Toimielin jakaa tulosalueen määrärahat päättämilleen tulosityksiköille. Valtuuston myöntämää määrärahaa ei saa ylittää tai tuloarviota alittaa ilman valtuuston päätöstä. Määrärahojen riittävyden turvaamiseksi toimielinten on tehtävä tarpeelliset muutokset toimintamuotoihinsa ja työtapoihinsa. Tulosalueelta toiselle siirrettävistä määrärahoista tulee tehdä esitys kaupunginhallitukselle.

Talousarviovuoden toiminta on sopeutettava valtuuston hyväksymien määrärahojen puitteisiin. Valtuuston asettamista toiminnallisista tavoitteista toimielin ei pääsääntöisesti voi poiketa ilman valtuuston päätöstä. Toimintaa on sopeutettava niin, että tavoitteet voidaan saavuttaa. Mikäli talousarviovuoden aikana ilmenee tarvetta toiminnan pienimuotoiseen muuttamiseen, tulee se ensisijaisesti rahoittaa tulosalueen käyttösuunnitelmaa muuttamalla. Olennainen toimintojen muuttaminen edellyttää talousarviomuutosta.

Tuloslaskelmasta käy ilmi, kuinka kunnan tilikaudelle jaksotettu tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan jaksotettuihin menoihin, rahoitusmenoihin ja omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosa sisältää investointisuunnitelman talousarvio- ja suunnitteluvuosille. Investointiosan määrärahat ja tuloarviot valtuusto hyväksyy hankkeittain tai hankeryhmittäin. Vuosien 2025 ja 2026 investointisuunnitelma on alustava arvio, eikä se ole sitova.

Rahoitusosassa osoitetaan, kuinka paljon tulo-rahoituksen lisäksi tarvitaan pääomarahoitusta investointeihin ja lainan lyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan.

Vuoden 2024 käyttötalousosa on valtuustoon nähden sitova tulosalueittain siten, että ulkoisten menojen ja tulojen lisäksi tulosalueiden talousarvioon sisältyvät sisäiset vuokrat sekä sisäinen myynti ja ostot.

KÄYTTÖSUUNNITELMIEN VAHVISTAMINEN

Toimielin vahvistaa valtuuston tulosalueittain myöntämistä määrärahoista ja hyväksymistä tuloarvioista 31.1.2024 mennessä käyttötalouden käyttösunnitelman, jossa valtuuston myöntämä määräraha jaetaan tuloyksiköihin sekä tulo- ja menolajeihin. Investoinneista laaditaan hankesuunnitelma, josta käy selville suunniteltu hankkeen valmistumisaika, vaikutus maksuvalmiuteen ja vaikutus tuleviin käyttömenoihin. Investointien hankeryhmälle myönnettyistä määrärahoista laaditaan käyttösunnitelma.

Käyttösunnitelmaa hyväksyessä toimielimen tulee todeta toimielimen tilivastuulliset henkilöt ja määrätä vastuuhenkilöt tuloyksiköille sekä ilmoittaa heistä tilintarkastajalle. Samalla tulee päättää siitä, päättääkö lautakunta tulosalueidensa käyttösunnitelman muuttamisesta vuoden aikana vai siirtääkö se päätösvaltaansa viranhaltijoille.

Toimielin voi muuttaa käyttösunnitelmaansa vuoden aikana ilman valtuuston hyväksyntää, kun tulosalueelle myönnetty määräraha ei ylitä eikä tuloarvio alitu. Muutokset tulee ilmoittaa kirjanpitoon talousarvioseurannan ja raportoinnin pitämiseksi ajan tasalla.

Määrärahat ja tuloarviot sisältävät myös sisäisten palvelujen ostot ja myynnit, vuokrat ja poistot. Käyttösunnitelmaa laadittaessa on varmistuttava, että ostavien ja myyvien toimielimien käyttösunnitelmien sisäiset ostot ja myynnit ovat yhdenmukaiset. Toimielimen hyväksymä käyttösunnitelma toimitetaan kirjanpitoon vahvistamisen jälkeen.

Investointien hankesuunnitelmat sekä hankeryhmien käyttösunnitelmat toimitetaan kirjanpitoon vahvistamisen jälkeen.

TALOUDELLISEN JA TOIMINNALLISEN TULOKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Toimielinten tulee seurata taloutensa toteutumista säännöllisesti talousarviovuoden aikana.

Lisäksi talousarvion toteutumista seurataan osavuositarkastuksen avulla. Osavuositarkastus sisältää tilinpäätösuunnitelmien, talousarvion toteutumien sekä selvitysten toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta tulosalueittain.

Toimielinten on toimitettava valtuustolle osavuositarkastukset taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta tammi-kesäkuulta 2024 syyskuun loppuun mennessä. Konsernitavoitteiden toteutumisesta on myös raportoitava osavuositarkastuksessa.

Toimielinten tulee toimittaa tiedot toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta vuoden 2024 tilinpäätöstä varten helmikuun loppuun 2025 mennessä.

Konsernin tytäryhteisöjen on toimitettava tiedot kaupungin vuoden 2024 konsernitilinpäätöstä varten 15.2.2025 mennessä kaupunginhallitukselle.

Kuntien talouden toteumatietoja sekä tietoja keskeisistä tekijöistä, joilla ennakoitaan olevan vaikutusta tilikauden tulojen ja menojen kehitykseen raportoidaan neljännesvuosittain, puolivuositarkastuksina ja tilinpäätöstietoina Valtiokonttorille erillisen raportointiaikataulun mukaisesti. Nämä raportoinnit tuodaan tiedoksi valtuustolle.

HENKILÖSTÖRESURSSIT

Kunkin toimielimen talousarviotekstin yhteydessä on esitetty henkilöstöresurssitaulukot, joissa on eriteltyinä toimielimen alainen vakinainen ja määräaikainen henkilöstö. Talousarvio ja -suunnitelma sisältää henkilöstöresurssitaulukoiden mukaiset palkkausmäärärahat, ja vain nämä virat ja toimet voidaan täyttää. Talousarvioon sisältyvistä uusista viroista ja toimista, myös määräaikaisista, tulee asianomaisen toimielimen tehdä perustamispäätös, jolloin niille annetaan vakanssinumero. Toimielinten tulee myös huolehtia siitä, että lakkautettaviksi esitetyistä viroista ja toimista tehdään lakkauttamispäätökset.

Valtuuston hyväksymään talousarvioon sisällyttämättömien, ennakoimattomien määräaikaisten virkojen ja työsuhteiden perustamisesta päättää kaupunginhallitus.

Henkilöstöresursseissa huomioitavaa

Kaupungilla on käytössä voimassa oleva vakanssien täyttölupamenettely. Kaupunginhallitus on päätöksellään 15.5.2023/ 119 § muuttanut täyttölupamenettelyn soveltamisohjetta siten, että kaupunginhallituksen 17.8.2020/131§ päätöksellä siirretty toimivalta toistaiseksi voimassa olevien sekä yli vuoden kestävien virkojen ja toimien osalta tapahtuu alkuperäisen soveltamisohjeen mukaisesti kaupunginjohtajan toimesta. Ohje on voimassa toistaiseksi.

Kaupunginhallitus on 28.11.2016/ 197 § hyväksynyt talkoovapaiden hakeminen ja ehdot –ohjeen. Ohje on tullut voimaan 1.1.2017 ja se on voimassa toistaiseksi.

Varaudutaan talouden tasapainottamisen osalta yhteistoimintalain 4 §:n tarkoittamiin toimenpiteisiin. Varautuminen on sisällytetty vuodesta 2015 alkaen kaupungin talousarvioihin. Mahdollinen ytimenettely käydään kaupunkitasoisesti ja kohteena on koko henkilöstö. Neuvottelujen kohteena ovat myös paikalliset työ- ja virkaehtosopimukset sekä muut henkilöstöedut.

KAUPUNKI YHTEENSÄ						
VAKINAINEN HENKILÖSTÖ	31.12.2023		TA 2024		TS 2025	TS 2026
	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Vakanssit
Vakinainen henkilöstö	276	274	284	276,5	281	280
Määräaikainen henkilöstö	27	24	31	18,68	23	23

LAINANOTTOVALTUUTUS KAUPUNGINHALLITUKSELLE

Kaupungilla on vuoden 2023 lopussa arvion mukaan pitkäaikaista lainaa 16,1 miljoonaa euroa. Lyhytaikaista lainaa arvioidaan olevan vuoden 2023 lopussa 4,0 miljoonaa euroa.

Talousarviovuoden 2024 aikana uutta lainaa jouduttanee nostamaan yhteensä 7,5 miljoonaa euroa lainojen lyhennyksien 3,8 miljoonaa euroa ja investointien rahoittamiseen 3,3 miljoonaa euroa sekä maksuvalmiuden turvaamiseen. Laina nostetaan pitkäaikaisena lainana. Pitkäaikaisen lainan lisäksi rahoitusinstrumentteina käytetään kuntatodistuksia, pankkitilien limiittejä ja muita lainoja tarjousten perusteella.

Kaupunginhallitus esittää seuraavaa lainanottoa koskevaa valtuustopäätöstä: Kaupunginhallituksella on oikeus ottaa pitkäaikaista lainaa 7,5 miljoonaa euroa vuonna 2024. Pitkäaikaisen lainan lainanottovaltuutus kasvaa näin ollen 3,5 miljoonasta eurosta 4,0 miljoonalla eurolla vuodelle 2024. Lisäksi tarvittaessa voidaan maksuvalmiuden turvaamiseksi käyttää lyhytaikaista lainaa 7,0 miljoonan euron Kuntatodistusohjelman puitteissa.

ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Kaupungin taseessa on tilanteessa 31.12.2022 ylijäämää 7 709 218 euroa.

Vuoden 2023 tulos on muutetun talousarvion mukaan 1 545 700 euroa ylijäämäinen. Talouden toteuma syyskuun lopussa oli 2 645 504 euroa ylijäämäinen. Vuoden 2024 talousarvio on 1 869 106 euroa alijäämäinen.

Kaupungin elinvoimaohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että taseessa on ylijäämää enemmän kuin 3,0 miljoonaa euroa. Mikäli ylijäämä laskee alle tavoitteen, laaditaan useamman vuoden mittainen talouden tasapainottamisohjelma. Talousarvio vuoden 2024 ja taloussuunnitelmavuosien 2025 sekä 2026 jälkeen kaupungin taseen ylijäämä on 2,1 miljoonaa euroa, joten elinvoimaohjelman mukaisesti on tarpeellista laatia useamman vuoden mittainen talouden tasapainottamisohjelma suunnitelmavuosien aikana nykytiedon valossa.

	euroa
Taseen ylijäämä 31.12.2022	7 709 218
Muutetun talousarvion ylijäämä 2023	1 545 700
Taseen arvioitu ylijäämä 31.12.2023	9 254 918
Talousarviovuoden arvioitu alijäämä 2024	-1 869 106
Taseen arvioitu ylijäämä 31.12.2024	7 385 812
Suunnitelmavuoden arvioitu alijäämä 2025	-2 607 060
Taseen arvioitu ylijäämä 31.12.2025	4 778 752
Suunnitelmavuoden arvioitu alijäämä 2026	-2 652 858
Taseen arvioitu ylijäämä 31.12.2026	2 125 894

TALOUSARVIOASETELMA TA 2024

TOIMIELIN	TULOSALUE
Keskusvaalilautakunta	Vaalit
Tarkastuslautakunta	Tarkastustoimi
Kaupunginhallitus	Keskushallinto
Sivistyslautakunta	Kasvatus- ja koulutuspalvelut Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut
Tekninen lautakunta	Kunnallistekniset palvelut Tekniset tukipalvelut Vesihuolto
Kaupunkikehityksen lautakunta	Kaupunkikehitys

III KÄYTTÖTALOUSOSA TOIMIELIMITTÄIN

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tulosalue: VAALIT

Toiminta on budjettirahoitteista.

Tulosalueen kuvaus

Keskusvaalilautakunta huolehtii yleisten vaalien järjestämisestä.

Nykytilan kuvaus

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on kaikkien yleisten vaalien järjestäminen Harjavallassa. Keskusvaalilautakunnan alaisuudessa toimii vaalilautakunta ja vaalitoimikunta sekä vaalien ajan keskushallinnon henkilökuntaa.

Toimintaympäristön keskeiset muutokset

Valtuuston päätöksellä 15.6.2020/37§ Harjavallan kaupungin äänestysaluejakoa muutettiin siten, että 1.1.2021 lukien Eteläinen ja Pohjoinen äänestysalueet yhdistettiin yhdeksi äänestysalueeksi (Harjavallan äänestysalue). Äänestysaluejakomuutoksella keskusvaalilautakunnan alaisuudessa toimii yksi vaalilautakunta.

- Vuonna 2024 presidentinvaalit (28.1.2024) sekä europarlamenttivaalit (9.6.2024)
- Vuonna 2025 alue- ja kuntavaalit (13.4.2025)
- Vuonna 2026 (ei säännönmukaisia vaaleja)

Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet

Tavoite	Vaalien virheetön toimittaminen
Toimenpide	Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat tehtäviensä tasalla ja hyvin perehtyneitä vaalilainsäädäntöön ja oikeusministeriön ohjeisiin niin, että vaalit voidaan toimittaa järjestelmällisesti, häiriöttömästi ja oikein. Samat edellytykset koskevat keskusvaalilautakunnan työhön osallistuvia viranhaltijoita ja työntekijöitä.
Arviointikriteerit/mittarit	Luotettava vaalitulos
Tavoitetaso	Vaalien virheetön toimittaminen.

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot euroa/äänioikeutettu *kuntavaalit/aluevaalit presidentinvaalit eduskuntavaalit europarlamenttivaalit maakuntavaalit aluevaalit		2,3	2,3	4,0	
Äänioikeutettuja	5860	5 680	5680	5680	5680

*2025 vuodesta alkaen aluevaalit toimitetaan samanaikaisesti kuntavaalien kanssa.

10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos %	SV1 2025	SV2 2026
MYYNTITUOTOT	15 336	12 500	39 000	212,0	16 103	0
TOIMINTATUOTOT	15 336	12 500	39 000	212,0	16 103	0
HENKILÖSTÖKULUT	-23 553	-21 142	-60 676	187,0	-25 195	0
PALKAT JA PALKKIOT	-21 686	-19 250	-55 105	186,3	-22 771	0
HENKILÖSIVUKULUT	-1 867	-1 892	-5 571	194,5	-2 424	0
PALVELUJEN OSTOT	-3 060	-3 000	-10 000	233,3	-3 212	0
AINEET, TARVIKKEET JA	-281	-550	-4 250	672,7	-296	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 011	-790	-2 500	216,5	-1 061	0
TOIMINTAKULUT	-27 905	-25 482	-77 426	203,8	-29 764	0
TOIMINTAKATE	-12 569	-12 982	-38 426	196,0	-13 661	0

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tulosalue: TARKASTUSTOIMI

Toiminta on budjettirahoitteista.

Tulosalueen kuvaus

Tarkastustoimi sisältää tarkastuslautakunnan toiminnan ja tilintarkastuksen.

Tulosalueen nykytilanne

Tarkastuslautakunta on pakollinen toimielin. Sen tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tilintarkastaja (JHTT-yhteisö) tarkastaa kunkin tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen. Tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG Oy Ab.

Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet

Tavoite	Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston talousarviossa asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen siten, kuin kunta-laissa säädetään.
Toimenpide	Tarkastuslautakunta esittää arvioinnin tulokset arviointikertomuksessa.
Arviointikriteeri/ mittari	Arviointikertomus antaa oikeat ja riittävät tiedot tavoitteiden toteutumisesta ja siitä, mitkä tavoitteet eivät ole toteutuneet.
Tavoitetaso 2024	Arviointikertomus valmistuu niin, että se voidaan käsitellä valtuuston kesäkuun kokouksessa.

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tarkastuslautakunnan kokoukset	7	9	9	9	9
Tilintarkastuspäivät	20	20	20	20	20

11 TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos %	SV1 2025	SV2 2026
HENKILÖSTÖKULUT	-4 196	-5 072	-5 533	9,1	-5 533	-5 533
PALKAT JA PALKKIOT	-4 150	-5 000	-5 450	9,0	-5 450	-5 450
HENKILÖSIVUKULUT	-46	-72	-83	15,3	-83	-83
PALVELUJEN OSTOT	-15 306	-18 328	-22 860	24,7	-22 860	-22 860
AINEET, TARVIKKEET JA MUUT TOIMINTAKULUT	-21	0	0		0	0
	0	-200	0	-100,0	0	0
TOIMINTAKULUT	-19 524	-23 600	-28 393	20,3	-28 393	-28 393
TOIMINTAKATE	-19 524	-23 600	-28 393	20,3	-28 393	-28 393

KAUPUNGINHALLITUS

Tulosalue: KESKUSHALLINTO

Toiminta on budjettirahoitteista.

Tulosalueen kuvaus ja nykytilanne

Keskushallinnossa hoidetaan laajasti kaupungin toimisto-, talous-, henkilöstö-, tietohallinto-, työllisyys-, valmistelu-, sihteerij- ja täytäntöönpanotehtäviä sekä riskienhallinta-, vakuutus- ja lakiasioita. Keskushallinnon tulosalue sisältää myös elinkeino- ja maaseutupalvelujen sekä seutuyhteistyön määrärahavaraukset.

Hallintopalveluissa huolehditaan vuosittain lähes 100 kokouksen valmistelu-, esittely-, täytäntöönpano- ja sihteeritehtävistä. Näitä ovat keskusvaalilautakunta, vaalilautakunta ja vaalitoimikunta, tarkastuslautakunta, valtuusto, kaupunginhallitus, henkilöstöjaosto, yhteistoimintaelin, elinkeinotiimi, kaupunkisuunnittelutyöryhmä yms. Jotta tukipalveluita kyetään tuottamaan tehokkaasti, on yhteistyö tulosalueiden kanssa merkittävässä roolissa.

Toimintaympäristön muutos

Yleishallinto

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) hyväksyttiin 1.3.2023. Kunnille tämä tarkoittaa merkittäviä uusia tehtäviä 1.1.2025 alkaen.

Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa työllisyyttä ja lisätä työ- ja elinkeinopalvelujen saatavuutta ja vaikuttavuutta tuomalla palvelut lähemmäksi asiakasta sekä kytkemällä palvelut osaksi laajaa kuntaekosysteemiä. Näin voidaan myös tukea alueiden kilpailukykyä ja elinvoimaa.

Harjavallan valtuusto on 4.9.2023/§ 171 hyväksynyt, että työvoimapalveluiden järjestämiseen perustetaan Satakunnan työllisyysalue, jonka sopijapuolina ovat seuraavat kunnat: Harjavallan kaupunki Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Karvian kunta, Kokemäen kaupunki, Merikarvian kunta Nakkilan kunta, Pomarkun kunta, Porin kaupunki, Siikaisten kunta sekä Ulvilan kaupunki.

Porin kaupunki työllisalueen vastuukuntana ja palveluiden järjestämisvastuussa olevana työvoimaviranomaisena.

Yllä olevan uudistuksen selvitys- ja valmistelutyöhön riittävin resurssein. Selvitys- ja valmistelutyön resurssointia avataan tarkemmin työllistämistoiminnan osiossa. Vuoden 2024 talousarvion paino-

pistealueiden toimenpiteissä on kirjattuna Yhteisötalon toiminnan käynnistäminen. Ennen Yhteisötalon toiminnan aloittamista valmistellaan keskushallintovetoisesti Yhteisötalon toimintamalli. Valmistelutyö tehdään kiinteässä yhteistyössä paikallisten yhdistysten kanssa.

Harjavallan valtuusto on 18.9.2023/160 § päätöksellään hyväksynyt Koivurannan tilan luovuttamisen. Ko. valtuuston päätökseen jätettiin valtuustoryhmien toimesta toivomusponssi, jonka mukaan Koivurannan tilan myymisestä saatavat varat käytetään kuntalaisten, erityisesti lasten ja nuorten hyväksi. Kiinteistökaupasta poistojen jälkeen jäävä summa on 27.830 euroa. Keskushallinnon tulosalueelle on tehty vastaavan suuruinen määrärahavaraus vuodelle 2024, joka käytetään toivomusponnin mukaisesti.

Vuoden 2024 keskushallinnon talousarvioon sisällytetään 125.000 euron suuruinen määräraha elinvoimaa edistäville hankkeille mm. Satakunnan kasvurahaston pääomasijoitukseen. Tämän määrärahan käyttö edellyttää kaupunginhallituksen tapauskohtaista erillistä päätöstä.

Tietohallinto

Kaupungin tietohallinnon tukipalvelut on tuotettu Kuntien Tiera Oy:n toimesta 1.2.2022 alkaen.

Käynnissä olevat tietohallinnon projektit koskien konesalikapasiteetti- ja käyttöpalvelua (Kuntien Tiera Oy) sekä kaupungin verkkojen modernisointia (Atea Oy) on tarkoitus saada päätöksen kuluvan vuoden aikana. Projektien loppuun saattamisen myötä kaupungin tietohallinnon infrastruktuuri on toimintavarmuuden lisäksi helpommin hallinnoitavissa.

Tulevan 2024 talousarviovuoden osalta tietohallinnossa keskitytään tietohallinnon tukipalveluiden jatkuvan palvelutuotannon toiminnan tehostamiseen ja parantamiseen. Tämä edellyttää keskushallinnolta tukipalveluiden toimivuuden jatkuvaa valvontaa sekä osallistumista toiminnan kehittämistyöhön.

Investointihankkeisiin on keskushallinnon toimesta sisällytetty IT-kehittäminen - hanke. Tähän hankevaraukseen on sisällytetty edellä mainittujen projektien mahdolliset jatkot sekä uusi projekti, jonka tarkoituksena on kartoittaa tekoälyn ja robotiikan hyödyntäminen kaupungin palvelutuotannossa. Projektin tavoitteena on vahvistaa toimenpideohjelma, jonka avulla voidaan tehokkaasti integroida tekoälyä ja robotiikkaa kaupungin palveluihin.

Kaupungin henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa huomioidaan myös tekoäly ja robotiikka.

Henkilöstöhallinto

Vuoden 2024 aikana toteutetaan koko kaupungin henkilöstölle suunnattu työhyvinvointikysely. Edellinen kysely toteutettiin vuonna 2022. Kyselyn tulosten pohjalta laaditaan työyksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat. Keskeinen tavoite on, että tulokset johtavat kehittämistyöhön kaikissa työyhteisöissä.

Työllistämistoiminta

Merkittävät rakenneuudistukset vaikuttavat työllistämistoimintaan. Satakunnan hyvinvointialue on aloittanut toimintansa 1.1.2023 ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueelle. Harjavallan kaupunki on laatinut yhteistyösopimuksen kuntouttavan työtoiminnan tuottamisesta yhteistyössä Satakunnan hyvinvointialueen kanssa. 1.1.2025 voimaan astuva TE-palvelu-uudistus muuttaa merkittävästi työllisyyspalveluita ja yhteistyö Satakunnan työllisyysalueen kanssa nousee oleelliseen asemaan.

Harjavallan kaupunki ja Nakkilan kunta varautuvat yhdessä tulevaan uudistukseen sekä olemassa olevaa yhteistyösopimusta syventämällä (asiakasohjauksen ja operatiivisen johtamisen näkökulmasta) että strategisen johtamisen, työllisyyspalvelupäällikön viran näkökulmasta.

Tulevaisuudessa työllisyyspalveluiden virkatyöstä vastaisi työllisyyspalvelupäällikkö. Isot rakenneuudistukset edellyttävät nykytoimintojen kehittämistä sekä varautumista tulevaan valmistelutyöhön riittävin resurssein. Työllisyyspalveluiden toiminnan tavoitteena on jatkossakin asiakkaiden työllistyminen sekä ohjautuminen koulutuspoluille.

Tulevan hyvinvointialueen järjestämistehtävät kuntouttavan työtoiminnan osalta vaikuttavat merkittävästi kaupungin työllistämistoimintaan. Muutokseen on varauduttu 1.10.2022 solmitulla yhteistyösopimuksella Nakkilan kunnan kanssa, joka sisältää mm. seuraavia asiakokonaisuuksia:

- yhteistyö mahdollistaa yhteisiin hankkeisiin hakeutumisen ja koordinoinnin
- työllisyshoidon yhteistyöllä mahdollistetaan alueen työnhakijoille parempia mahdollisuuksia alueen osaamista ja vahvuuksia yhdistämällä
- yhteistyö tuo lisäarvoa työnhakijoiden jatkopoluille sekä oppilaitoksiin (oppilaitosyhteistyö) sekä yrityksiin (yritys yhteistyö)
- sopijaosapuolten työntekijäkunnan henkilöstöresurssia voidaan hyödyntää mahdollisuuksien mukaan molempien kuntien työllisyyspalveluiden toiminnassa.

Yhteistyösopimuksen tehokas hyödyntäminen edellyttää työtehtävien uudelleen organisointia sekä prosessien selkiyttämistä. Ydintavoitteena on asiakkaiden ohjautuminen koulutus- ja työelämään. Tämän tavoitteen toteutuminen heijastuu suoraan kunnan työmarkkinatuen kuntaosuuden laske-

miseen. Yhteistyösopimuksella varaudutaan myös tulevaan 2024 TE-palvelu-uudistukseen. Rakennuudistus edellyttää työllisyyspalveluiden nykytoimintojen uudelleen järjestelyä sekä varautumista tulevaan valmistelutyöhön riittävin resurssein.

Työllistämistoiminta on muuttanut syksyllä 2023 uusiin tiloihin Ollilankadulle. Toimintaympäristön muutos mahdollistaa valmennuksen kehittämisen ja kierrätyskeskustoiminnan käynnistämisen kaupungin omana toimintana. Kierrätyskeskuksessa valmennuksen avulla mahdollistetaan asiakkaiden parempi työ- ja koulutuspoluille sijoittuminen oppimisympäristön tunnistamisen ja palkkatuen kautta.

Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuollon palvelut ostetaan Porin seudun ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueelta. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Harjavalta, Ulvila, Pori, Nakkila ja Eurajoki. Ympäristöterveydenhuollon palveluihin kuuluvat elintarvikevalvonta, eläinlääkintähuolto sekä eläinsuojeluvalvonta, terveysvalvonta, tuoteturvallisuusvalvonta, kemikaalivalvonta sekä tupakka- ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvonta.

Markkinointi ja viestintä

Harjavallan kaupunginhallitus on hyväksynyt 16.1.2023 Harjavallan kaupungin markkinointisuunnitelman ja vuotta 2023 koskevan toimenpideliitteen. Suunnitelman mukaan markkinointi- ja viestintäryhmä valmistelee vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä yksityiskohtaisemman toimenpideliitteen ja sille budjetin. Markkinoinnissa ja viestinnässä reagoidaan ketterästi mahdollisuuksiin edistää kaupungin myönteistä näkyvyyttä ajankohtaisten ilmiöiden myötä.

Elinkeinotoimi

Päävastuu kaupungin elinkeinotoimesta on kaupunginjohtajalla. Kaupunki on edelleen kokonaisasiakkaana elinkeino- ja kehitysyritys Prizztech Oy:ssä, joka vastaa monipuolisesti yrittäjien, yrittäjiksi aikovien ja yritysten edustajien neuvontapalveluista sekä seudun elinvoimaa vahvistavista yhteisistä hankkeista. Harjavallan kaupunginhallitus hyväksyi Prizztechin ostopalvelusopimuksen vuosille 2024-2026 kiinteällä 112 775,10 euron maksusuudella. Tähän palvelukokonaisuuteen kuuluu mm. aloittavien yritysten neuvontapalvelut, hankeosaaminen, erilaisten yritys- ja kehittämisverkostojen hyödyntäminen. Ostopalvelusopimuksen mukaisesti kullekin kuluvalle vuodelle määritellään yhteistyössä painopisteet ja tavoitteet. Työllisyyspalveluiden siirtyessä kuntien järjestettäväksi on myös kehitysyrityksen roolia tarkasteltava uudelleen.

Harjavallan kaupunki näkee puhtaaseen siirtymään liittyvän liiketoiminnan kehittymisen ja tähän liittyvien mahdollisuuksien hyödyntämisen edellyttävän jatkossakin Prizztechiltä aktiivista roolia. Kaupunki jatkaa edelleen myös itsenäisiä neuvotteluja uusien yritysten sijoittumiseksi Harjavaltaan.

Kaupunki on tehnyt maaseutuviranomaispalveluja koskevan ostopalvelusopimuksen Rauman seudun yhteistoiminta-alueen / Euran kunnan kanssa 1.1.2012 alkaen. Yhteistoiminta-alueessa ovat Harjavallan lisäksi mukana Kokemäen ja Rauman kaupungit sekä Euran, Eurajoen ja Nakkilan kunnat.

Kaupunginhallituksen asettama elinkeinotiimi toimii kaupungin, paikkakunnan elinkeinoelämän, työvoimahallinnon ja Prizztechin yhteisenä foorumina käsitellen paikallista yrityselämää koskevia asioita.

Henkilöstömuutokset

Vakituiset

Varhaiskasvatuksen sekä koulutuspalveluiden hallinnollisissa tehtävissä on ollut oppisopimussuhteinen työntekijä, jonka oppisopimus päättyy 30.11.2023. Tarve toimen vakinaistamiselle on ilmeinen, joten ko. toimea esitetään vakinaistettavaksi 1.1.2024 alkaen. Oppisopimussuhteen aikana ammatinimike on ollut palvelusihteeri ja sitä esitetään muutettavaksi vakinaistamisen yhteydessä koulusihteeriksi.

Muutoin vakituisen henkilöstön osalta ei muutoksia.

Määräaikaiset

Vuoden 2023 kesällä saadun kokemuksen perusteella kaupungin markkinoinnin ja viestinnän tehtäviin on kesäkuukausiksi (kesä-elokuu) varauduttu kahden (2) kesäsomettajan toimin (0,17 htv). Kesäsomettajan tehtävänä on tuottaa sisältöä kaupungin sosiaalisen median kanaviin.

Työllistämistoiminnan järjestämisvastuulla olevan kierrätyskeskustoimintaan varaudutaan kahden (2) tukityöllistetyn määräaikaisin toimin (1 htv).

Toimistopalveluissa palkkatuella työllistetty palvelusihteeri (0,41 htv).

Nimikemuutokset

Palvelusihteerin vakanssi (43511) on tullut avoimeksi 1.12.2023 alkaen ja se on täytetty. Vakanssin täyttämisen yhteydessä on muutettu toimeen liittyviä työtehtäviä. Muutettujen työtehtävien myötä vakanssin nimike on tarkoituksenmukaista muuttaa 1.1.2024 alkaen hallintosihteeriksi.

Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet

Tietohallinto

Tavoite	Ulkoistetun tietohallinnon tukipalveluiden toiminta
Toimenpide	Tukipalveluiden toiminnan tehostaminen ja parantaminen
Arviointikriteeri/mittari	Kaupungin ja tietohallinnon tukipalveluita tuottavan palveluntarjoajan välisessä sopimuksessa huomioitu kaupungin tarpeet ja riittävä palvelutaso.
Tavoitetaso	Toimivat ja laadukkaat tietohallinnon tukipalvelut.

Markkinointi

Tavoite	Markkinoinnin tavoitteena on kehittää viestintää ja tapoja tuoda esiin Harjavalta kasvun ja yrittäjyyden, laadukkaiden palveluiden ja yhteisöllisyyden kaupunkina
Toimenpide	Markkinointi- ja viestintätyöryhmän valmisteleman ja kaupunginhallituksen hyväksymän toimenpideliitteen toteuttaminen reagoiden ketterästi myös ajankohtaisiin ilmiöihin.
Arviointikriteeri/mittari	Toimenpiteet toteutettu onnistuneesti vuoden 2024 aikana
Tavoitetaso	Toimenpiteillä vahvistetaan kaupungin näkyvyyttä ja houkuttelevuutta

Työllistämistoiminta

Tavoite	Nakkilan ja Harjavallan työllisyyspalveluiden yhteistyön syventäminen
Toimenpide	Yhteistyösopimuksen mukainen yhteistyö työpajatoiminnan kehittämässä sekä operatiivisessa johtamisessa. Työllisyyspalvelupäällikön viranhaltijan työpanos 50 % Harjavalta, joka johtaa työllisyyspalveluita strategisesti ja suunnitelmallisesti viranhaltijana.
Arviointikriteeri/mittari	Raportointi yhteistyön toteutumisesta 2x/vuosi kaupunginhallitus.
Tavoitetaso	Yhteistyöllä monipuolisemmat sekä asiakkaiden palvelutarpeita paremmin vastaavat työllisyyspalvelut alueella. Strateginen ja operatiivinen johtaminen yhteistyössä Nakkilan työllisyyspalveluiden kanssa.

Tavoite	TE24 uudistuksen taloudellisten ja toiminnallisten vaikutusten arviointi
Toimenpide	Satakunnan työllisyysalueen ohjausryhmään osallistuminen ja uudistukseen valmistautuminen kuntaliiton tiekartan mukaisesti sekä valmennuspalveluita kehittämällä.
Arviointikriteeri/mittari	Raportointi tarvittaessa.
Tavoitetaso	Uudistuksen palvelusuunnitteluun osallistuminen sekä uudistuksen taloudellisten vaikutusten arvioiminen. Työllisyyspalveluiden kehittäminen siten, että ne täydentävät Satakunnan työllisyysalueen tuottamia lakisääteisiä palveluita.

Elinkeinotoimi

Tavoite	Yrittäjät ja yrittäjäksi aikovat saavat laadukkaita palveluita
Toimenpide	Prizztechin kolmivuotisen ostopalvelusopimuksen ja vuosittaisen toimenpideliitteen toteuttaminen ottaen huomioon pienten, keski suurten ja suurten yritysten näkökulmat sekä mahdolliset uudet investoinnit.
Arviointikriteeri/mittari	Arviointikriteerit ja mittarit määritellään ostopalvelusopimuksessa ja toimenpideliitteessä.
Tavoitetaso	Kaupunki ja Prizztech Oy edesauttavat yritysten sijoittumista ja kasvua sekä vahvistavat niiden toimintaedellytyksiä.

121 KESKUSHALLINTO	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos %	SV1 2025	SV2 2026
MYYNTITUOTOT	463 963	283 697	339 472	19,7	339 472	339 472
MAKSUTUOTOT	0	0	0		0	0
TUET JA AVUSTUKSET	216 061	132 000	190 500	44,3	190 500	190 500
MUUT TOIMINTATUOTOT	373 353	108 000	170 000	57,4	170 000	170 000
TOIMINTATUOTOT	1 053 377	523 697	699 972	33,7	699 972	699 972
HENKILÖSTÖKULUT	-1 589 848	-1 453 182	-1 472 925	1,4	-1 526 688	-1 582 373
PALKAT JA PALKKIOT	-1 259 272	-1 162 880	-1 185 208	1,9	-1 229 428	-1 275 229
HENKILÖSIVUKULUT	-330 576	-290 302	-287 717	-0,9	-297 260	-307 144
PALVELUJEN OSTOT	-1 445 909	-1 393 955	-1 518 925	9,0	-2 713 394	-2 866 549
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-38 547	-36 250	-20 669	-43,0	-20 669	-20 669
AVUSTUKSET	-643 817	-886 000	-628 000	-29,1	-578 000	-578 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-185 610	-219 290	-374 358	70,7	-358 358	-358 358
TOIMINTAKULUT	-3 903 731	-3 988 677	-4 014 877	0,7	-5 197 109	-5 405 949
TOIMINTAKATE	-2 850 353	-3 464 980	-3 314 905	-4,3	-4 497 137	-4 705 977
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-84 616	-188 657	-152 389	-19,2	-152 389	-152 389
TILIKAUDEN TULOS	-2 934 969	-3 653 637	-3 467 294	-5,1	-4 649 526	-4 858 366

VAKINAINEN HENKILÖSTÖ	31.12.2023		TA 2024		TS 2025	TS 2026
	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Vakanssit
Kaupunginhallitus yhteensä	21	20	21	21	21	21
Kaupunginjohtaja	1	1	1	1	1	1
Keskushallinto yhteensä	20	19	20	20	20	20

MÄÄRÄAIKAINEN HENKILÖSTÖ	31.12.2023		TA 2024		TS 2025	TS 2026
	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Vakanssit
Kaupunginhallitus yhteensä	1	1	5	1,58	4	4

12 KAUPUNGINHALLITUS	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos %	SV1 2025	SV2 2026
MYYNTITUOTOT	463 963	283 697	339 472	19,7	339 472	339 472
MAKSUTUOTOT	0	0	0		0	0
TUET JA AVUSTUKSET	728 798	132 000	190 500	44,3	190 500	190 500
MUUT TOIMINTATUOTOT	373 353	108 000	170 000	57,4	170 000	170 000
TOIMINTATUOTOT	1 566 114	523 697	699 972	33,7	699 972	699 972
HENKILÖSTÖKULUT	-1 847 793	-1 453 182	-1 472 925	1,4	-1 526 688	-1 582 373
PALKAT JA PALKKIOT	-1 291 672	-1 172 880	-1 185 208	1,9	-1 229 428	-1 275 229
HENKILÖSIVUKULUT	-556 121	-280 302	-287 717	-0,9	-297 260	-307 144
PALVELUJEN OSTOT	-34 317 732	-1 393 955	-1 518 925	9,0	-2 713 394*	-2 866 549*
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-38 547	-36 250	-20 669	-43,0	-20 669	-20 669
AVUSTUKSET	-643 817	-886 000	-628 000	-29,1	-578 000	-578 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-185 610	-219 290	-374 358	70,7	-358 358	-358 358
TOIMINTAKULUT	-37 033 498	-3 988 677	-4 014 877	0,7	-5 197 109	-5 405 949
TOIMINTAKATE	-35 467 384	-3 464 980	-3 314 905	-4,3	-4 497 137	-4 705 977
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-84 616	-188 657	-152 389	-19,2	-152 389	-152 389
TILIKAUDEN TULOS	-35 552 000	-3 653 637	-3 467 294	-5,1	-4 649 526	-4 858 366

*) sisältää TEPA-uudistuksen

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Tulosalue: KASVATUS- JA KOULUTUSPALVELUT

Toiminta on budjettirahoitteista.

Tulosalueen kuvaus, nykytila ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatus- ja koulutuspalvelut kuuluvat kunnan perustehtäviin ja ne muodostavat keskeisen toimintakokonaisuuden lapsiperheiden palvelu- ja tukijärjestelmässä. Kasvatus- ja koulutuspalvelut sisältävät varhaiskasvatuspalvelut, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.

Kaupunkistrategian hyvinvointiohjelman mukaisesti tavoitteena on tarjota laadukkaita ja oikein mitoitettuja kasvatus- ja opetuspalveluja. Tavoitteena on sujuva yhteistyö ja -toiminta kaupungin eri toimialojen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Väestökehitys vaikuttaa kasvatus- ja koulutuspalveluiden kysyntään ja käyttöön. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Harjavallan kaupungissa kasvatus- ja koulutuspalveluiden tarve on pitkällä aikavälillä vähenevä. Varhaiskasvatuspalveluiden tarve vähenee jonkin verran tulevien vuosien aikana, mikäli väestöennuste toteutuu. Vuonna 2024 tarve pysyy kuitenkin vielä vuoden 2023 tasolla ja jopa lisääntyy erityisesti pienimpien lasten hoidontarpeen kasvun myötä. Perusopetuksen oppilasmäärä on pysynyt viimeisten vuosien aikana melko tasaisena. Varhaiskasvatuksen henkilöstötarpeeseen vaikuttaa henkilöstömitoitus, jonka määrittelymuutosten vuoksi henkilöstöä tarvitaan yhä, kuten viimeksi kuluneina vuosina. Henkilöstötarvetta määrittävät myös pienimpien lasten kasvava määrä sekä varhaiserityiskasvatuksen tarve. Perusopetuksessa lasten määrän väheneminen alkaa konkretisoitua ennusteen mukaan vuoden 2027 jälkeen.

Talousarviovuoden 2024 aikana käynnistetään lapsiparlamentti -toiminta. Lapsiparlamentti on alakouluikäisten lasten vaikuttamiskanava, joka tukee lasten oikeutta osallistua ja mahdollisuutta vaikuttaa oman elinympäristön kehittämiseen ja päätöksentekoon. Lapsiparlamentti on osoitus lapsiystävällisestä kunnasta ja lapsivaikutusten arvioinnista.

Toteutuneet valtakunnalliset palkkaratkaisut lisäävät kuntien kuluja merkittäväällä tavalla. Talousarviota tarkasteltaessa on otettava myös huomioon, että oppivelvollisuusikäen laajentuminen on tuonut lisäkuluja. Lisäkuluja tuovat myös perustetut ja perustettavat vaativan erityisen tuen (Vertti) -opetusryhmät. Kyseisiä opetusryhmiä tarvitaan, koska kyseistä palvelua ei ole enää saatavana seutuyhteistyönä ja toisaalta myös siksi, että kaupungissa on ikäluokkia, joissa kyseisen palvelun tarvisijoita on keskimääräistä enemmän.

Oppilaiden tietokoneisiin panostetaan suunnitelmallisesti. Talousarvio sisältää perusopetuksen vuosiluokkien 4-9 henkilökohtaiset leasing -tietokoneet ja niiden tarvitseman ohjelmiston.

Kaupungin strategisena tavoitteena on kasvattaa asukasmäärää. Sivistyspalveluiden tavoitteena on hyviä ja kattavia palveluita järjestämällä edesauttaa tavoitteen saavuttamista. Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään uudehkoissa ja toimivissa tiloissa, koulukeskuksen uudistushanke tähtää toimiviin ja nykyaikaisiin oppimisympäristöihin, lukiokoulutusta kehitetään laajemmin opiskelijajoukon saavuttamiseksi, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluita sekä hyvinvointityötä kehitetään, jotta yhä useampi kuntalainen, mutta myös Harjavaltaan muuttoon harkitseva, pystyy löytämään mielekkäitä tapahtumia tai harrastuksia. Markkinointia ja muuta näkyvyyttä kehitetään tavoitteena kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden asiakasmäärän kasvattaminen.

Varhaiskasvatuspalvelut

Kuvaus ja nykytila

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa aiempaa enemmän painottuvat pedagogiset menetelmät ja ratkaisut. Näillä tuetaan lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistetään hyvinvointia.

Talousarviovuonna 2024 varhaiskasvatus järjestetään edelleen Joenrannan ja Vinnarin päiväkodeissa, Pohjoisrannan päiväkodin tiloissa sekä perhepäivähoitona. Vinnarin päiväkotityydyttää ensisijaisesti lasten vuorohoidon tarpeen. Pohjoisrannan päiväkotirakennuksessa tapahtuva toiminta kuuluu hallinnollisesti Joenrannan päiväkodin alaisuuteen. Kunnallista perhepäivähoitoa tarjotaan seitsemän hoitajan voimin.

1-4-vuotiaiden lasten peruspäivähoitoa järjestetään kunnallisessa perhepäivähoitossa ja pääosin Pohjoisrannan päiväkodissa. Vinnarin päiväkotit vastaa osaltaan alle kouluikäisten lasten vuorohoidosta sisältäen vuorohoitolaisten esiopetuksen, pois lukien vaativan erityisen tuen ryhmään sijoitetut esiopetuksen oppilaat. Joenrannan päiväkodissa järjestetään 3-6-vuotiaiden peruspäivähoitoa ja 6-vuotiaiden esiopetusta.

30.8.2023 Harjavallan varhaiskasvatukseen on osallistunut 267 lasta.

Varhaiskasvatus toimii kiinteässä yhteydessä perusopetuksen kanssa muodostaen lapselle saumattoman kasvamisen ja oppimisen polun.

Lasten määrät ikäluokittain:

Ikäluokka	Lasten määrä syyskuussa
2017 (10.8.2023 alkaen esiopetusikäisiä)	55
2018	56
2019	45
2020	48
2021	53
2022	48
2023	35 (arvio)
Päivähoidoikäiset ja esioppilaat yhteensä 30.8.2023	305 (luvussa ei ole mukana 2023 syntyneitä)

Varhaiskasvatuksen varatut hoitopaikat 1.11.2023

Päiväkodit	Lapsia yhteensä	Päivähoidossa kokopäivähoidossa	Esiopetuksessa ja osapäivähoidossa	Vain esiopetuksessa	Täyttöaste
Joenranta	95	59 (kokopäivähoito)	33 (esiopetuksen lisäksi osapäivähoidossa)	3	100%
Pohjoisranta	43	43 (kokopäivähoito)	-	-	100 %
Vinnari	97	51 (vuorohoito) 46 (kokopäivähoito)	16 (esiopetuksen lisäksi osapäivähoidossa)	-	100 %
Perhepäivähoito	27	27		-	100 %
Vertti-ryhmät	5	-	5		
Yhteensä	267	226	54	3	

Lapsia kotihoidon tuen piirissä keskimäärin kuukaudessa	50 perhettä ja 54 lasta
---	-------------------------

Toimintaympäristön ja toiminnan keskeiset muutokset

Nykyinen varhaiskasvatuslaki astui voimaan 1.9.2018. Syksystä 2021 lukien Harjavalta ei ole kuullut enää varsinaiseen kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun, vaan toimii ministeriön määräyksestä yhtenä verokkikuntana varsinaisille kokeilukunnille. Näin tapahtuu edelleen toimintakauden 2023-2024 aikana.

Toimintakauden 2023-2024 alussa kunnallisten varhaiskasvatuspalveluiden piirissä oli 87,54 % kaikista harjavaltaisista päivähoitoikäisistä (syntymävuodet 2016-2021). Alle vuoden ikäiset lapset hoidetaan pääsääntöisesti kotona, mutta tämän ikäluokan osuus päivähoiton tarvisijoista on selvässä kasvussa. Harjavallassa on paljon vuorotyöperheitä, joille sopiva ratkaisu on vuorohoitopalvelu. Iltaisin, öisin ja viikonloppuisin vuorohoidossa olevien lasten osuus kaikista harjavaltaisista varhaiskasvatuspalveluiden käyttäjistä on 19,1 %.

Heinäkuun 2021 lopulla otettiin käyttöön uusi Vinnarin päiväkotitoiminta, jossa järjestetään kaupungin lasten vuorohoitotoimintaa. Vinnarin päiväkodissa on myös ns. päivälapsia. Syksystä 2021 alkaen yksi Joenrannan päiväkodin ryhmä muutettiin integroiduksi erityisryhmäksi, ja tämän lapsiryhmän toiminta on vakiintunut lasten erityistarpeista johtuen.

Joenrannan päiväkodin integroidusta erityisryhmästä huolimatta myös muihin päiväkotien ryhmiin on edelleen sijoitettu erilaisen diagnoosin omaavia sekä tehostetun- ja erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia, jotka tarvitsevat henkilöstön lisäresurssia päivittäisissä toiminnoissaan. Useamman lapsen tuen tarve on pysyvä ja lisähenkilöstöä on jouduttu palkkaamaan.

Pienten lasten määrän kasvu ja perhepäivähoitajien määrän lasku kunnallisessa päivähoitossa viimeisten vuosien aikana on edellyttänyt uusien päiväkotiryhmien perustamista Pohjoisrannan päiväkodin tiloihin. Nimenomaan pienimpien lasten lisääntyvä hoidon tarve edellyttää neljännen ryhmän perustamista Pohjoisrantaan vuoden 2024 alusta lukien. Hyvin todennäköistä on, että Pohjoisrannan päiväkodin tiloihin sijoitetuille ryhmille on tarvetta myös talousarviovuoden 2024 jälkeen.

Varhaiskasvatuspalveluissa sekä pienten lasten että osin subjektiivisen kokopäiväisen hoidon suhteellinen määrä on lisääntynyt vuoden 2023 aikana.

Valtakunnalliset varhaiskasvatusta koskevat lakimuutokset sekä palkkaukseen liittyvät tekijät ovat antaneet aiheen muuttua varhaiskasvatuksen henkilöstön nimikkeitä niin, että avustajan toimet on muutettu lastenhoitajan toimiksi. Varhaiskasvatuksessa on pulaa koulutetusta ja osaavasta työvoimasta, mikä heijastuu myös Harjavaltaan. Työnantajana Harjavallan kaupunki panostaakin varhaiskasvatuksen työympäristön ja työolosuhteiden edelleen kehittämiseen ja tarjoaa henkilöstölle mahdollisuuksia osallistua täydennyskoulutukseen ja kelpoisuuksia täydentävään tutkintokoulutukseen.

Satakunnan hyvinvointialue ilmoitti keväällä 2023, ettei se jatka terveydenhuollon ennaltaehkäisevänä palveluna varhaiskasvatustarpeiden ylityksen -pastillien kustantamista. Harjavallan kaupunki tukee

varhaiskasvatuspalveluiden piirissä olevien lasten suun terveyttä kustantamalla xyliitol -pastillien hankinnan ja jakamalla ne päivittäin lasten käyttöön.

Harjavallan kaupunki edisti työnantajana sekä varhaiskasvatuksen opettajien, että varhaiskasvatuksen lastenhoitajien asemaa nostamalla työntekijöiden peruspalkkaa vuoden 2022 aikana vastamaan seutukunnassa maksettavia palkkoja.

Varhaiskasvatuksen henkilöstömäärää lisättiin tilapäisesti syksystä 2022 alkaen vähintään kesän 2024 loppuun Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä hankerahoituksilla. OKM on myöntänyt esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen hankerahaa varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen sekä varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseen. Tällä hankerahalla on palkattu työntekijöitä sekä lisätty panostusta henkilöstön osaamisen kehittämiseen esimerkiksi koulutusten avulla. Lisäksi pieni erillinen avustus on osoitettu kaksivuotisen esiopetuksen verrokkiryhmänä toimimisen kuluihin.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välinen vuoropuhelu on jatkuvaa ja merkittävää. Yhteistyö on tiedon välittämistä, yhteisten menettelytapojen etsimistä ja hyvien käytäntöjen vaihtamista.

Tavoitteet

Tavoite	Perheet saavat asiakaslähtöistä ja ammattitaitoista palvelua
Toimenpide	Panostus rekrytointiin ja henkilöstön koulutukseen
Arviointikriteeri/mittari	Perheiden arvio varhaiskasvatuspalveluiden tasosta. Mittarina arviointijärjestelmä, jossa palveluja arvioidaan asteikolla 1-5.
Tavoitetaso	Asiakastytyväisyys ka. 4

Tavoite	Kustannustehokkuus ja varhaiskasvatuspaikat kattavasti käytössä
Toimenpide	Lasten oikeanlainen sijoittaminen hoitopaikoille ja henkilöstöresurssien järkevä kohdentaminen. Etsitään kustannustehokkaita ratkaisuja.
Arviointikriteeri/ mittari	Toimintakulut/asukas Päiväkotien käyttöaste
Tavoitetaso	Käyttöaste pysyy ennallaan Henkilöstömitoitus vastaa asetuksen mukaista henkilöstömitoitusta Maltillinen kustannuskehitys

Tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP2022	TA2023	TA2024
Peruspäiväkodit lasten määrä	184	178	132	132	130	143

Täyttöaste	100	100	100	100	100	100
Vuoropäiväkoti lasten määrä	85	80	99	99	99	97
Täyttöaste	100	100	100	100	100	100
Perhepäivähoido- lasten määrä	40	40	36	24	28	27
Esioppilaiden määrä	77	77	62	54	40	54
Lasten kotihoidon tuki/ perheiden määrä	69	69	69	40	48	50
lasten määrä	95	95	95	55	60	54
Päivähoito/ toimintakulut €/asukas	470	470	470	479	495	641
Esiopetus/ toimintakulut € /asukas	58	58	58	74	71	86

Tunnuslukuna käytetään päiväkotien osalta täyttöastetta, eli kirjoilla olevien lasten määrää suhteessa rakenteellisiin hoitopaikkoihin. Perhepäivähoidon osalta täyttöastetta ei mitata, lähtökoh- tana on oikea täytön määrä / hoitaja.

Perusopetus

Kuvaus ja nykytila

Perusopetuksen tarkoituksena on kasvattaa ja opettaa oppivelvollisuusikäisiä opetussuunnitel- massa määritellyllä tavalla ja päästä esitettyihin tavoitteisiin vuorovaikutuksessa huoltajien kanssa.

Vuosiluokkien 1-6 perusopetusta järjestetään Pirkkalan koulussa sekä Keskustan alakoulussa ja vuo- siluokkien 7-9 perusopetusta Keskustan yläkoulussa.

Perusopetuslain tarkoittaman koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Aamu- ja iltapäivä- toiminnalla edistetään lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta, ennaltaehkäistään syrjäytymistä ja li- sätään osallisuutta. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään Pirkkalan ja Keskustan ala- kouluilla. Toiminta-aika sijoittuu aikavälille klo 6.30-17.00 siten, että henkilöstömäärästä johtuen Keskustan alakoulun toiminta-ajat ovat jonkin verran Pirkkalan koulun vastaavia laajemmat.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään Keskustan alakoulun tiloissa ja ympäristössä myös kesä- kuun 2023 alun ja juhannuksen välisenä aikana arkipäivisin klo 8-16. Ohjaajina toimivat sivistyspal- veluiden koulunkäynninohjaajat. Toiminnasta veloitetaan erillinen maksu.

Perusopetuksen oppilaille tarjotaan kesäloman ajan mahdollisuus lounaaseen arkipäivisin.

Harjavallan kaupunkiin on sijoittunut koko ajan kasvava joukko ulkomailta muuttaneita perheitä. Kaupunki järjestää kaikille Harjavallassa asuville perusopetusikäisille lapsille perusopetusta. Koska erikielisten lasten määrä on jo merkittävä, on lukuvuoden 2023-2024 alusta lukien nähty tarpeelliseksi perustaa Keskustan alakouluun valmistavan opetuksen ryhmä.

Kaupungissa toimivaan lastensuojelulaitokseen sijoitetuille 1.-9. luokan oppilaille järjestetään opetusta sekä lastensuojelulaitoksen omissa tiloissa, että Keskustan alakoulun tiloissa. Lastensuojelulaitoksessa annettavalla opetuksella turvataan laitokseen sijoitettujen peruskouluikäisten nuorten oikeus perusopetukseen silloin, kun lapsen tai nuoren elämäntilanne edellyttää erityisiä opetusjärjestelyjä.

Tulosalueen toimintaympäristön ja toiminnan keskeiset muutokset

Harjavallan kaupunkistrategian hyvinvointiohjelman mukaisesti perusopetuksessa edistetään lasten ja nuorten hyvinvointia ja tehostetaan ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä yhteistyössä hyvinvointialueen järjestämien palveluiden kanssa. Harjavallassa tehostetun ja erityisen tuen oppilaita on merkittävästi enemmän verrattuna valtakunnalliseen keskiarvoon.

Pirkkalan koulussa on lukuvuonna 2023-2024 yhteensä 119 oppilasta: kuusi yleisopetuksen ryhmää ja kaksi pienryhmää erityisen tuen oppilaille, toinen 1.-3. luokan ja toinen 4.-6. luokan oppilaille. Pienryhmän oppilaita integroidaan yleisopetuksen ryhmiin mahdollisuuksien mukaan. Pirkkalan koulun oppilaista 34 prosentilla on tehostetun tai erityisen tuen päätös. Oppilaista 8% on S2-oppilaita.

Keskustan alakoulussa aloitti lukuvuoden 2023-2024 alussa viisi erityisopetuksen pienryhmää sekä kaksi vaativan erityisen tuen ryhmää. Ensimmäinen vaativan erityisen tuen ryhmä perustettiin elokuussa 2021 ja toinen elokuussa 2022. Ryhmät koostuvat esiopetusikäisistä ja 1.-3. -luokkien oppilaita, joilla tuen tarve vaatii erityiskoulutusoista tukea. Vaativan erityisen tuen (Vertti) ryhmiin on resursoitu riittävä määrä henkilökuntaa vastaamaan tähän tuen tarpeeseen. Erityisen tuen ryhmistä yksi on lastensuojelulaitoksen 1.-6. -luokkien oppilaita koostuva ryhmä.

Koulun opetusryhmistä 16 on yleisopetuksen ryhmiä eli tavallisia koululuokkia. Suuri osa tukea tarvitsevista oppilaita käy koulua näissä opetusryhmissä. Koulun viidessä erityisopetuksen ryhmässä on yhteensä 42 oppilasta, jotka tarvitsevat erityistä tukea. Koulussa on useita oppilaita, joilla on kehitysvammadiagnosi. Nämä oppilaat tarvitsevat kaikissa arjen tilanteissa erityistä huomiota.

Keskustan alakoulussa toimii myös Valo-luokka, joka koostuu valmistavan opetuksen oppilaita, ja opiskelun pääpaino on suomen kielen opiskelussa. Ryhmässä on sekä ala- että yläkouluikäisiä oppilaita koko kunnan alueelta ja yksi opettaja. Ryhmä on perustettu valtionavustuksen turvin.

Koulussa on kaksi vaativan erityisen tuen ryhmää. Osa oppilasta on esiopetuksen oppilaita. Kummankaan vertti-ryhmän oppilasmäärää ei voi lain mukaan enää lisätä, joten kolmas vertti-ryhmä tulee perustettavaksi viimeistään lukuvuoden 2024-2025 alusta lukien kyseistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrän kasvaessa. Nämä oppilaat tarvitsevat kokoaikaista, henkilökohtaista ohjausta kaikissa toiminnoissa. Opiskelu tapahtuu pääsääntöisesti toiminta-alueittain tai yksilöllistetyin oppisisällöin.

Keskustan alakouluun on palkattu Opetus- ja kulttuuriministeriön hankerahalla kaksi opettajaa ja kaksi koulunkäynnin ohjaajaa koko lukuvuodeksi 2023-2024.

Keskustan yläkoulussa on lukuvuonna 2023-2024 yhteensä 192 oppilasta 13 opetusryhmässä. Opetusryhmistä yhdeksän on yleisopetuksen luokkia, yksi on joustavan perusopetuksen luokka sekä kaksi luokkien 7-9 pienryhmää. Lisäksi Eemelin lastensuojelulaitoksen yhteydessä toimii pienryhmä. Eemelissä toimiva yläkoulun ryhmä on tarkoitettu pääasiassa muualta Harjavaltaan sijoitetuille nuorille. Joustavan perusopetuksen ryhmä (JOPO) on tarkoitettu oppilaille, joiden koulumotivaatio on heikko ja jotka ovat tästä syystä vaarassa jäädä ilman päättötodistusta. Valintakriteereistä tiedotetaan huoltajia keväällä ja oppilaat valitaan saapuneiden hakemusten perusteella.

Erityisen tai tehostetun tuen piirissä on 33,5 % kaikista yläkoulun oppilaista: 20 prosentilla näistä oppilaista on tehostetun tuen ja 13,5 prosentilla erityisen tuen päätös. Yleisopetuksessa on tällä hetkellä tuen oppilaista 23 prosenttia: tehostetun tuen oppilaita on 18 % ja erityisen tuen oppilaita on 5 %. Koko koulun oppilaista pienryhmissä on 14,5 %. Näistä erityisen tuen oppilaita on 59 %. Pienryhmäpaikat ovat täynnä ja paikkoja ei vapaudu riittävästi lukuvuodeksi 2024-2025 pienryhmää tarvitseville, joten yläkoululle perustetaan yksi uusi pienryhmä 7.-9. luokan tukea tarvitseville oppilaille.

Kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa ja strategiassa sivistystoimialan toiminnallisena tavoitteena on kehittää kouluja hyvinvointikeskuksiksi. Tavoitteen täyttäminen on haasteellista. Harjavallan kaupunki tavoittelee sitä laadukkaalla rekrytointitoiminnalla sekä uudistamalla varhaiskasvatus- ja oppimisympäristöjä.

Erityisenä olosuhteita kehittävänä tekijänä Harjavallassa toteutetaan koulukeskuksen lisärakennus- ja peruskorjaushanke. Rakennustoiminta alkaa suunnitelman mukaan talousarviovuoden 2024 aikana ja jatkuu usean lukuvuoden ajan. Rakennushankkeen aikana siirtotilojen tarve pyritään minimoimaan hyvällä suunnittelulla, mutta jo lukuvuodeksi 2024-2025 Keskustan alakoulun toiminta tarvitsee väistötilat, joihin sijoitetaan syksyn 2023 suunnitelman mukaan yksi yleisopetuksen ryhmä, kolme pienryhmää sekä opetustila laaja-alaiselle erityisopetukselle.

Perusopetuksen oppilasmäärät ja oppilasennusteet 2020-2029

	2020- 2021	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	2024- 2025	2025- 2026	2026- 2027	2027- 2028	2028- 2029
1.-6.lk	408	422	430	424	394	380	343	311	305
7.-9.lk	215	190	188	192	221	223	236	231	220
Yht.	623	612	618	616	615	603	579	542	525

Lukiokoulutus

Lukiokoulutus antaa valmiudet hakeutua yliopisto- ja ammattikorkeakouluopintoihin sekä lukion oppimäärään perustuviin ammatillisiin opintoihin. Lukiokoulutuksen järjestämisessä huomioidaan lukiokoulutuksen yhteys peruskoulun aineenopetukseen. Lukiokoulutuksen uudistuksessa tuntijako pysyy samana, opetussuunnitelman perusteet (LOPS2021) on julkaistu marraskuussa 2019 ja niiden mukainen opetus alkoi elokuussa 2021. Uusi lukiolaki on astunut voimaan 1.8.2021. Lukiouudistuksen myötä opiskelijalla on oikeus erityisopetukseen ja henkilökohtaiseen ohjaukseen, joka jatkuu myös lukion jälkeen. Lukiolla on velvollisuus korkeakouluysteistyöhön. Ylioppilastutkinnon merkitys on korostunut osana korkeakoulujen todistusvalintauudistusta. Laki oppivelvollisuudesta muuttui elokuun 2021 alusta alkaen. Laki on tuonut uusia velvoitteita kaupungille. Kaikkien velvoitteiden taloudellisen vaikutuksen suuruus ei kokonaisuudessaan ole edelleenkään selvillä, mutta oppimateriaalin, laitteiston sekä sen, että kunnalla on velvoite tarjota aiempaa laajemmin tukea opiskelijoille, tuo lisäkustannuksia uudistuksen vuosittain edetessä.

Hallinnollisilla ratkaisuilla on parannettu lukiokoulutuksen kustannustehokkuutta. Elokussa 2023 Harjavallan lukioon ilmoittautui 28 opiskelijaa. Opiskelunsa aloittaneiden määrä oli 27. Määrällinen kehitys ja ennuste tuleville vuosille käyvät ilmi oheisesta taulukosta.

Harjavallan lukion opiskelijamäärää yritetään kasvattaa jatkamalla opiskelijoiden mahdollisuutta toteuttaa opintonsa liikuntapainotteisena. Tämä toiminnan arvioidaan tukevan lähes lajin kuin lajin tavoitteellista harrastajaa. Toiminta antaa edellytykset tarjota lukion opiskelijapaikkoja ulkopaikkakuntalaisille opiskelijoille ja täten parantaa oleellisesti Harjavallan lukion mahdollisuuksia alueen lukioiden välisessä kilpailussa. Vuoden 2024 osalta lisäkustannusten on laskettu olevan 40 000 euroa.

Harjavallan lukio sijoittui 2023 tehdyssä lukiovertailussa valtakunnallisesti sijalle 27 ja Satakuntalaisista lukioista parhaiten. Tavoitteena on toiminnan jatkuminen yhtä laadukkaana, jonka toivotaan toimivan myös vetovoimatekijänä.

Lukiokoulutus, opiskelijamäärät laskentapäivinä sekä ennuste 2016-2025

Vuosi	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	80	74	74	79	86	79	67	72	75	79

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tavoitteet vuodelle 2024

Tavoite	Tyytyväisyys kaupungin järjestämiin koulutuspalveluihin
Toimenpide	Kehitetään sivistyspalveluita yhdessä kuntalaisten kanssa
Arviointikriteeri	Palvelutyytyväisyys
Tavoitetaso	Palvelutyytyväisyys on hyvällä tasolla

Tavoite	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen
Toimenpide	Riittävät tukitoimet
Arviointikriteeri/mittari	Oppilashuollon toimijat / oppilas
Tavoitetaso	Oppilashuollon toimijoiden määrä ja vaikuttavuus ovat riittävällä tasolla

Tunnusluvut

	<u>TP</u> <u>2018</u>	<u>TP</u> <u>2019</u>	<u>TP</u> <u>2020</u>	<u>TP</u> <u>2021</u>	<u>TP</u> <u>2022</u>	<u>TA</u> <u>2023</u>	<u>TA</u> <u>2024</u>
Perusopetus							
Opintojen jatkuminen perusopetuksen jälkeen	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Arvio koulutuspalveluiden laadusta							
huoltajat	7,8	>8	>8	>8	>8	>8	>8
oppilaat	7,9	>8	>8	>8	>8	>8	>8
henkilöstö	7,6	>8	>8	>8	>8	>8	>8
Käyttötalouden toteuma nettokustannukset/oppilas, e	8632	8725	9056	9347	10268	10842	11420
Lukiokoulutus							
Opintoihin hakeutuneiden osuus ikäluokasta %	26,7	35,7	34,5	38,4	36,6	33	39,7
Keskeyttämisaste %	0	4,3	0	3,8	0	0	0
Tyytyväisyys, toisen vuosiluokan opiskelijat	>8	>8	>8	>8	>8	>8	>8
Käyttötalouden toteuma nettokustann./opiskelija, e	10618	10192	11331	9958	13205	12446	12677

Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen henkilöstömuutokset

Pienimpien lasten lisääntyvä hoidontarve edellyttää neljännen ryhmän perustamista Pohjoisrannan päiväkodin tiloihin vuoden 2024 alusta lukien. Perustetaan kolme määräaikaista varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tointa täytettäväksi ne ajalla 1.1.-30.6.2024.

Lastensuojelulaitos Eemeliin perustetun alakouluikäisten lasten ryhmän toiminta vakinaistetaan 1.1.2024 lukien siitä johtuen, että saatujen tietojen mukaan tarve tulee olemaan jatkuva. Toiminnan vakinaistaminen tarkoittaa yhden erityisluokanopettajan viran sekä kahden koulunkäynnin ohjaajan toimen vakinaistamista.

Vaativaa erityistä tukea tarjoava opetus järjestetään vielä lukuvuonna 2023-2024 kahdessa opetusryhmässä. Kyseisten ryhmien oppilasmäärä on kohonnut mm. muuttoliikkeen vuoksi, joten nykyisten ryhmien lainmukainen toiminta varmistetaan perustamalla vakinainen erityisluokanopettajan virka 1.1.2024 lukien. Kyseisen viran haltija aloittaa uuden, perustettavan ryhmän erityisluokanopettajana, kun 1.8.2024 lukien perustetaan kolmas vaativan erityisen tuen opetusryhmä kasvavan oppilasmäärän opetuksen järjestämiseksi. Jotta ryhmän toiminta voidaan aloittaa, perustetaan 1.8.2024 lukien Keskustan alakouluun kolme koulunkäynnin ohjaajan vakituista tointa.

Keskustan alakoulussa lukuvuonna 2023-2024 valtionavustuksen turvin toimiva valmistavan opetuksen ryhmä nähdään erittäin tärkeäksi maahan muuttaneiden sopeutumisen sekä kielen oppimisen kannalta. Ryhmän toiminta vakinaistetaan perustamalla vakituinen luokanopettajan virka 1.8.2024 lukien.

Perusopetuksen järjestämistä määrittää tällä hetkellä yhä enemmän kasvava tuen tarve. Kasvava tuen tarve realisoituu sekä vertti-toiminnan, pienryhmien että perusluokkien kasvavana henkilöstötarpeena. Opetushallituksen sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön avustusten turvin on lukuvuodeksi 2023-2024 tehty määräaikaisia rekrytointeja. Varhaiskasvatukseen on palkattu määräaikaisilla työ-sopimuksilla toimintakauden 2023-2024 ajaksi kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa, kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa sekä yksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Perusopetukseen on hankerahan turvin palkattu kaksi koulunkäynnin ohjaajaa, kaksi opettajaa sekä yksi erityisopettaja.

Varhaiskasvatukseen perustetaan 1.8.2024 lukien määräaikainen varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimi. Perusopetukseen perustetaan Keskustan alakouluun 1.8.2024 lukien luokanopettajan määräaikainen virka.

Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen yleiset tavoitteet vuosille 2024-2026

Lasten ja nuorten hyvinvointia edistetään lisäämällä varhaista tukea ja vahvistamalla lasten, nuorten ja perheiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Syrjäytymistä ehkäistään monialaisella yhteistyöllä huomioiden myös kolmannen sektorin merkitys hyvinvoinnin edistämisessä.

Toimintakulttuurin kehittämisen painopisteenä ovat toiminnalliset opetusmenetelmät ja vahvuuksien hyödyntäminen.

Koulukeskuksen lisärakennus- ja peruskorjaushankkeen toteuttaminen käynnistyy talousarviovuoden 2024 aikana ja jatkuu usean lukuvuoden ajan.

Yrittäjyyskasvatus ja erityisesti sisäisen yrittäjyyden painotus huomioidaan kaikilla koulutusasteilla. Perusopetuksessa on käytössä Nuori yrittäjyys -pedagoginen ohjelma. NY Yrittäjyyskasvatuksen polku on pedagoginen ohjelmakokonaisuus, joka tarjoaa käytännönläheisiä työvälineitä lasten ja nuorten yrittäjyys-, työelämä- ja taloustaitojen vahvistamiseen. 1.-3.lk teemana on vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen ja 4.-6.lk teemana lähiympäristön, ammattien ja talouden kierto- kulun oivaltaminen. Kuudes- ja yhdeksäsluokkalaiset osallistuvat Yrityskylä -toimintaan.

Lukiokoulutuksen vetovoimaa yhä kasvatetaan.

Hankkeet

Tavoitteena on osallistua niihin hankkeisiin, jotka tukevat asetettuja toiminnallisia tavoitteita.

Käynnissä olevat hankkeet, avustusprosentti sulkeissa:

Syrjäytymisen ehkäisy:

- Etsivä nuorisotyö; 57 600 e (70 %)
- Nuorisotoimen Sanko-hanke, alueena Satakunta, Harjavalta hallinnoi; 34 700 e (90 %)
- Varhaiskasvatuksen tuen uudistaminen; 380 000 e (80 %)

Koulutuksellisen tasa-arvon edistäminen

- Varhaiskasvatuksen tasa-arvo; 39 713,75 e (80 %)
- Esi- ja perusopetuksen tasa-arvo; 111 250 e (80 %)

Sivistyspalveluiden henkilökunnan täydennyskoulutus

- Osaava Satakunta; Pori hallinnoi, laskutus asukasluvun mukaan n. 3500 e / vuosi

Kansainvälisyystoiminta

- Keskustan alakoulun Erasmus+ -kansainvälisyysuhanke 19 900 e (100%)
- Lukion Nordplus-hanke; hankekumppani Liettua hallinnoi

Muut

- Lukiohanke 100Digi; Pori hallinnoi, Satakunnan lukiot mukana kehittämässä verkkotoimintaa
- Lukion opinto-ohjaushanke; Pori hallinnoi, useita lukioita mukana
- 100lukioihin laatua -hanke; Kokemäki hallinnoi, useita lukioita mukana
- Kaksivuotisen esiopetuksen verrokkikuntana toimiminen; 2600 e (100%)

322 KASVATUS- JA KOULUTUSPALVELUT	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos %	SV1 2025	SV2 2026
MYYNTITUOTOT	320 310	655 900	845 000	28,8	725 000	725 000
MAKSUTUOTOT	248 319	174 000	158 500	-8,9	158 500	158 500
TUET JA AVUSTUKSET	430 645	450 000	465 000	3,3	375 000	375 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	32 736	40 014	31 315	-21,7	31 315	31 315
TOIMINTATUOTOT	1 032 010	1 319 914	1 499 815	13,6	1 289 815	1 289 815
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-8 197 609	-9 103 530	-9 586 867	5,3	-9 962 085	-10 363 354
PALKAT JA PALKKIOT	-6 654 293	-7 290 130	-7 675 466	5,3	-7 974 351	-8 304 396
HENKILÖSIVUKULUT	-1 543 316	-1 813 400	-1 911 401	5,4	-1 987 734	-2 058 958
PALVELUJEN OSTOT	-2 396 492	-2 441 988	-2 498 878	2,3	-2 498 878	-2 498 878
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-355 227	-314 420	-321 930	2,4	-321 930	-321 930
AVUSTUKSET	-205 763	-180 000	-180 000	0,0	-180 000	-180 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 218 265	-1 643 757	-1 499 344	-8,8	-1 499 344	-1 499 344
TOIMINTAKULUT	-12 373 356	-13 683 695	-14 087 019	2,9	-14 462 237	-14 863 506
TOIMINTAKATE	-11 341 346	-12 363 781	-12 587 204	1,8	-13 172 422	-13 573 691
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	0	0		0	0
VUOSIKATE	-11 341 346	-12 363 781	-12 587 204	1,8	-13 172 422	-13 573 691
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-30 322	-9 812	-32 553	231,8	-32 553	-32 553
TILIKAUDEN TULOS	-11 371 668	-12 373 593	-12 619 757	2,0	-13 204 975	-13 606 244

Tulosalue: KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN PALVELUT

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tulosityksikön tavoitteena on kirjastolain mukaisesti edistää asiakkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin; tiedon saatavuutta ja käyttöä; lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa; mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen; sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tavoitteena on järjestää ajantasaiset, saavutettavat ja riittävän resurssein varustetut kirjasto- ja tietopalvelut sekä kulttuuripalvelut eri ikä- ja kohderyhmille.

Kirjasto on osa Satakirjastojen yhteisjärjestelmää, johon kuuluvat kaikki Satakunnan kunnat. Yhteisjärjestelmän ja toimivan logistiikan ansiosta kirjaston asiakkaille on tarjolla maksuttomasti koko maakunnan yleisten kirjastojen aineisto. Kirjastossa on käytössä omatoimiaika arki-aamuisin, jolloin asiakkaat pääsevät käyttämään kirjaston tiloja ja tietokoneita sekä lainaamaan ja palauttamaan lainausautomaattia käyttäen.

Kirjasto- ja kulttuuritoiminnan tärkeänä osa-alueena on lapsiin ja nuoriin kohdistuva työ, kuten erilaiset kirjastoseikkailut, tiedonhaunopetukset ja kirjavinkkaukset varhaiskasvatukseen, perus- ja lukio-opetuksen ryhmille. Näiden lisäksi kirjastossa tehdään ns. hakeutuvaa kirjastotyötä erityisryhmien kanssa, kuten kuntouttavan työtoiminnan ja kehitysvammaisten nuorten ja nuorten aikuisten kanssa. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut on sitoutunut toiminnassaan sivistyslautakunnan hyväksymään kulttuurikasvatussuunnitelmaan, jossa on mukana useita kulttuuritoimijoita myös kolmannelta sektorilta.

Toiminnassa on huomioitu väestön ikääntyminen ja asetettu ikäihmisten kirjasto- ja kulttuuripalvelut yhdeksi tärkeäksi painopistealueeksi. Seniori-ikäisille järjestetään omia kerhoja, ja kirjasto- ja kulttuuripalvelut on aktiivisesti mukana vanhustenviikon tapahtumatarjonnassa. Kirjastolla on myös edustus vanhusneuvostossa. Harjavallan kirjasto on osa valtakunnallista digitukiverkostoa ja tarjoaa digitukea asiakkaille sekä henkilökohtaisena palveluna että ryhmäopastuksena resurssiensa mukaisesti.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa tehdään paljon yhteistyötä kaupungin eri yksiköiden ja kolmannen sektorin toimijoiden kuten varhaiskasvatukseen, koulutoimen, nuorisotoimen, Sataopiston, musiikkiopiston ja erilaisten yhdistysten kanssa. Kirjasto- ja kulttuuritoiminnalla tuetaan lasten, nuorten, perheiden, yksinelävien ja ikäihmisten hyvinvointia ja elämän merkityksellisyyttä sekä osaltaan ennaltaehkäistään syrjäytymistä ja ongelmien kasautumista. Tavoitteena on lisätä myös asiakkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa palvelujen sisältöihin.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen yksikkö järjestää kaupungin virallisia juhlia. Vuosittain järjestetään myös useita muita kulttuuritapahtumia Harjavalta-salissa, kirjastossa ja muissa kaupungin tiloissa, usein yhteistyössä kolmannen sektorin ja muiden hallintokuntien kanssa. Asiakkaille tarjotaan myös omakustanteisia teatterimatkoja. Kirjaston näyttelytilassa järjestetään näyttelyitä ja kirjastossa on

Harjavallan Sotaveteraanien pysyvä perinnenäyttely ”Kun käsky kävi”. Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen henkilökunta osallistuu kaupungin viestinnän ja markkinoinnin kehittämiseen ja toteuttamiseen sekä toimittaa kaupungin Vallan Väylä –tiedotuslehteä.

Kolmannen sektorin toimijoita tuetaan vuosittain perus- ja kohdeavustuksin.

Lehtilukusaliin hankitaan yksi tietokone ePress-sanomalehtipalvelua varten.

Kirjastossa jatkaa oppisopimusopiskelija kirjastoavustajan työsuhteessa 30.6.2024 asti.

Satakirjastot ovat siirtymässä RFID-tekniikan hyödyntämiseen. RFID on radiotaajuinen etätunnistus-tekniikka, joka sujuvoittaa ja nopeuttaa aineiston lainaamista, palautusta, siirtämistä sekä inventointia. Kirjastossa aloitetaan aineiston tarroittaminen RFID-tunnisteilla ja varaudutaan ensi vaiheessa 15 000 niteen tarroittamiseen.

Kuntien yhteinen e-kirjasto avataan vuoden 2024 aikana. Harjavallan kaupunki liittyy e-kirjastoon tekemällä sopimuksen e-kirjaston taustaorganisaation kanssa. Kuntien yhteinen e-kirjasto tarjoaa e-kirjoja, e-äänikirjoja ja e-lehtiä. Vuotuiset kustannukset ovat noin 0,70 €/asukas.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tavoitteet vuodelle 2024

Tavoite	Palveluiden laadukkuus ja riittävät kokoelmat
Toimenpide	Riittävä ja asiantunteva henkilöstöresurssi; monipuolinen ja riittävä hankinta eri aineistolajeittain
Arviointikriteeri/mittari	Yleinen tyytyväisyys kirjasto- ja kulttuuripalveluihin/asiakaskysely
Tavoitetaso	Asiakastyytyväisyys vähintään 4,4 (asteikolla 1–5)
Tavoite	Kirjasto- ja kulttuuritoiminnan monipuolisuus
Toimenpide	Aktiivinen tapahtumien suunnittelu ja järjestäminen vuoden mittaan eri kohderyhmät ja tapahtumalajit huomioiden
Arviointikriteeri/mittari	Eri kohderyhmille suunnattujen kirjasto- ja kulttuuritapahtumien määrä ja osallistujat Käyttäjäkoulutusten määrä tunteina ja osallistujat

Tavoitetaso	60 aikuisten tapahtumaa ja 1200 osallistujaa 100 lasten tapahtumaa ja 1900 osallistujaa 25 nuorten tapahtumaa ja 600 osallistujaa Käyttäjäkoulutusta 65 tuntia ja 1000 osallistujaa
-------------	--

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2022 koko Suomi	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Määrätavoitteet						
Lainat/asukas	14,58	15,2	17,7	16,0	16,5	16,5
Kirjastokäynnit/asukas	7,44	6,9	7,5	7,5	7,5	7,5
<i>Tapahtumat</i>						
-tapahtumien määrä		184	150	185	185	185
-osallistujien määrä		3884	3100	3700	3700	3700
<i>Käyttäjäkoulutukset</i>						
-tuntimäärä		67	60	65	65	60
-osallistujien määrä		1195	1100	1000	1100	1100
		12	14	17	17	17
Kulttuuriavustuksen saajat						
Tehokkuus/taloudellisuus						
Lainan hinta (kirjaston toimintakulut/lainat)	4,25	3,9	3,8	4,2	4,0	4,0
Käynnin hinta (kirjaston toimintakulut/kirjastokäynti)	8,32	8,7	9,0	9,1	8,8	8,8
Kirjaston toimintakulut/as.	61,90	60,0	67,4	67,9	65,8	66,0
Kulttuurin toimintakulut/as.		4,7	7,0	6,9	6,8	6,9
Toiminnan laajuus						
Lainaaajia asukkaista	31,26 %	33,6 %	43,5 %	34,0 %	34,0 %	34,0 %
Kirjaston kävijät		46 718	50 888	50 685	50 685	50 685

Museotoimi

Museotoimen tavoitteena on museolain mukaisesti ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisu-toimintaa.

Toiminnan painopisteet ovat kokoelmien ja museorakennusten ammatillisessa hoidossa ja kehitystyössä, näyttelytoiminnassa, tapahtumatuotannossa, toiminta-alueelle suuntautuvan kulttuurimat-kailun ja imagorakentamisen kehittämistyössä ja yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Erityisesti painotetaan lasten ja nuorten kasvun tukemista, aktiivi-ikäisen väestön vapaa-aikapalvelujen moni-puolistamista ja ikäihmisten elämänlaadun lisäämistä.

Harjavallan kaupungin museotoimi sisältää Emil Cedercreutzin museon (ECM) ja Huittisten museon (HuMu).

Emil Cedercreutzin museo on taide- ja kulttuurihistoriallinen museo, jonka omistaa Emil Ceder-creutzin säätiö. Museon hallinnasta ja hoidosta vastaa Harjavallan kaupunki Emil Cedercreutzin sää-tiön ja Harjavallan kaupungin kesken vuonna 2021 solmitun hallintasopimuksen perusteella.

Museo koostuu taiteilijakoti Harjulasta, Maahengen temppelistä kansatieteellisine kokoelmineen, taidemuseosta kuvanveisto-, maalaus- ja siluettikokoelmineen, veistospuistosta sekä vaihtuvien näyttelyjen tiloista. Museon tallennus-, tutkimus-, opetus-, tapahtuma- ja näyttelytoiminta kohden-tuu Emil Cedercreutzin elämäntyöhön, satakuntalaiseen taiteeseen 1950-luvulta lähtien, satakunta-laiseen agraarikulttuuriin ja näiden tulkintoihin modernin yleisötyön kautta.

Huittisten museo on Huittisen kaupungin omistama kulttuurihistoriallinen museo. Museon hallin-nasta ja hoidosta vastaa Harjavallan kaupunki kyseisten kaupunkien välisen hallintasopimuksen pe-rusteella. Museon tallennus-, tutkimus- ja näyttelytoiminta kohdentuu-museon toiminta-alueen pai-kalliskulttuuriin sekä presidentti Risto Rytiin ja kuvanveistäjä, professori Lauri Leppäseen liittyviin aineistoihin.

Molemmat museotoimen alaiset yksiköt kuuluvat Satakunnan ammatillisesti hoidettujen museoi-den verkostoon ja Museoliittoon sekä valtakunnalliseen ammatillisten museoiden tallennus- ja ko-koelmayhteistyöverkosto TAKOon. Emil Cedercreutzin museo kuuluu valtakunnalliseen maatalous-teemaisten museoiden Museoraitti-verkostoon. Molempien museoiden sidosryhmäyhteistyö on vil-kasta myös paikallisella tasolla.

Museotoimeen otetaan oppisopimusopiskelija museopalveluiden peruspalvelutehtäviin. Arvioitu kesto on 1,5 vuotta.

Museotoimen tavoitteet vuodelle 2024

Tavoite	Museoiden houkuttelevuus
Toimenpide	Tarjotaan yleisöä kiinnostavia näyttelyitä, tapahtumia ja verkkosisältöä
Arviointikriteeri/mittari	Sisältötuotanto, kävijämäärät, tiedotus ja asiakastyytyväisyys
Tavoitetaso	Vaihtuvia näyttelyitä 7 Tapahtumia yhteensä vähintään 30 Kävijämäärät yhteensä vähintään 9000 / vuosi Aukiolopäivät: ECM 230, HuMu116 Markkinointi ja tiedotus on näkyvää, oikein suunnattua ja tavoittavaa. Media huomioi toiminnan säännöllisesti Verkkojulkaisujen määrä Asiakastyytyväisyys vähintään tasolla 4 (asteikolla 1-5)
Tavoite	Laadukkaat museopalvelut
Toimenpide	Asiantunteva ja monipuolinen museotyöskentely
Arviointikriteeri/mittari	Yleisötyö. Kokoelmatyö. Sidosryhmäyhteistyö.
Tavoitetaso	Näyttelyopastuksia 400 Kokoelmapoliittinen ohjelma on käytössä Digitoituja objekteja 400 Sidosryhmäyhteistyö on vilkasta ja tuloksellista paikallisella, maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Perusnäyttelyjen lukumäärä	10 ECM 7 HuMu 3	10 ECM 7 HuMu 3	11 ECM 7 HuMu 4	11 ECM 7 HuMu 4

Vaihtuvien näyttelyjen lukumäärä	7 ECM 7 Hu 1	7 ECM 6 HuMu 1	7 ECM 6 HuMu 1	7 ECM 6 HuMu 1
Kulttuuritapahtumien lukumäärä	22 ECM 22 HuMu 0	28 ECM 25 HuMu 3	30 ECM 26 HuMu 4	30 ECM 26 HuMu 4
Kulttuuritapahtumiin osallistuneiden lukumäärä	795 ECM 795 HuMu 0	1100 ECM 1000 HuMu 100	1150 ECM 1000 HuMu 150	1150 ECM 1000 HuMu 150
Näyttelyopastusten lukumäärä	22 ECM 11 HuMu 12	400 ECM 300 HuMu 100	400 ECM 300 HuMu 100	350 ECM 300 HuMu 50
Digitoitujen objektien määrä	320 ECM 37 HuMu 283	400 ECM 300 HuMu 100	400 ECM 300 HuMu 100	400 ECM 300 HuMu 100
Kävijämäärät	5183 ECM 4365 HuMu 818	9000 ECM 8000 HuMu 1000	9000 ECM 8000 HuMu 1000	9000 ECM 8000 HuMu 1000
Koululaisten ja opiskelijoiden käynnit (sisältyy kävijämääriin)	243 ECM 131 HuMu 112	750 ECM 600 HuMu 150	750 ECM 600 HuMu 150	750 ECM 600 HuMu 150
Ilmaiskävijät yhteensä (sisältyy kävijämääriin)	2599 ECM 2257 HuMu 342	6250 ECM 5500 HuMu 750	6250 ECM 5500 HuMu 750	6250 ECM 5500 HuMu 750
Avoinnaolopäivät	ECM 208 HuMu 119	ECM 230 HuMu 116	ECM 230 HuMu 114	ECM 230 HuMu 116
Toimintakulut/asukas	ECM 63,1 HuMu 4,6	ECM 55	ECM 60	ECM 60

		HuMu 6	HuMu 6	HuMu 6
--	--	--------	--------	--------

Museotoimen taloudelliset tavoitteet

Tulonmuodostusta pyritään kasvattamaan ulkopuolisella rahoituksella ja pääsylipputuloilla. Museotoimen molemmat yksiköt osallistuvat hankkeisiin ja etsivät aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta.

Museotoimen tavoitteet vuosille 2023–2025

Tavoitteena on museoiden ammatillisen toiminnan kehittämisen lisäksi kaupunkilaisten kulttuuriharrastuneisuuden ja asumistyytyväisyyden lisääminen sekä monikulttuurisuuden ja suvaitsevuu-den edistäminen.

Liikunta ja ulkoilu

Liikunnan ja ulkoilun palveluilla edistetään kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Liikunta- ja ulkoilupalveluiden tärkeimpänä tehtävänä on kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävien terveys- ja kuntoliikuntapalveluiden tuottaminen. Liikunnan harrastamiselle taataan monipuoliset toiminnalliset edellytykset. Hyvä yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden, lähikuntien, kaupungin muiden hallintokuntien ja Karhukuntien kanssa on avainasemassa toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kolmannen sektorin toimijoita tuetaan vuosittain perus- ja kohdeavustuksin.

Lasten ja nuorten liikuntatarjontaa lisätään, jotta lapset ja nuoret saadaan jo varhaisessa vaiheessa ymmärtämään liikunnan ja hyvän elämän välinen yhteys. Kaikille peruskoululaisille turvataan kuusi uintikertaa uimahalliin ja rajaton päiväkäyttö liikuntahalliin.

Terveys- ja kuntoliikunnan palveluja lisätään ja monipuolistetaan. Tavoitteeksi on asetettu, että yhä useampi työssäkäyvä pysyy työkykyisenä koko työuransa. Omasta kunnostaan huolehtivat eläkeläiset ovat terveempiä kuntalaisia. Ohjattujen liikuntaryhmien määrää tullaan edelleen lisäämään.

Liikunta- ja uimahallin asiakasmäärät näyttävät osavuosisikatsauksen 2023 perusteella palautuneen koronaa edeltävään aikaan. Tavoitteena on pidetty, että syyskaudella 2023 uuden hinnaston käyttöönotto tulee lisäämään liikunta- ja uimahallin käyttöä. Vuoden 2024 asiakasmäärien tavoitellaan kasvavan koronaa edeltävien vuosien asiakasmääristä.

Jotta kehittämisestä ja sen vaatimista toimenpiteistä saadaan ajantasaista asiantuntijatieta, tehdään talousarviovuoden 2024 aikana toimintaa koskeva auditointi kaupungin ulkopuolisena asiantuntijatyönä.

Nuorisotyö

Nuorisotyön tehtävänä on tukea lasten ja nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä edistää aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistumista. Nuorisotyö on luonteeltaan ennaltaehkäisevää. Toiminnassa korostuu yhteisöllisyys, yhdenvertaisuus, nuorten osallisuus sekä ympäristön ja elämän kunioittaminen. Näitä teemoja toteutetaan järjestämällä mm. nuorisotila-toimintaa sekä erilaisia tapahtumia ja teemailtoja. Myös nuorisovaltuuston toimintaa kehitetään nuorten osallisuuden vahvistamiseksi.

Nuorisotyö tekee yhteistyötä mm. koulujen, etsivien nuorisotyöntekijöiden, seurakuntien sekä lähikuntien kanssa nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi sekä palveluiden monipuolistamiseksi. Nuorisotyössä tarjotaan edellytyksiä myös omaehtoiselle nuorisotoiminnalle tarjoamalla toimintatiloja, toimintavälineistöä sekä taloudellista tukea avustusten kautta.

Harjavallassa toimii kaksi nuoriso-ohjaajaa, joista toinen toimi on perustettu helmikuussa 2023. Toisen nuoriso-ohjaajan toimen perustaminen syntyi nuorisovaltuuston aloitteesta. Nuorisotyölle on myönnetty ajalle 1.8.2023-31.7.2024 valtionavustusta aluehallintoviraston kautta maakunnallisen perusnuorisotyön koordinoimisen toteuttamiseen yhteensä 34 700 euroa.

Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on tukea koulutuksen ja työn ulkopuolella olevia nuoria ja ohjata heitä heille kuuluviin palveluihin. Etsivä nuorisotyö toimii moniammatillisissa tiimeissä ja viranomaisverkostoissa mm. oppilaitosten, nuorisotyön, hyvinvointialueen ja työvoimaviranomaisten sekä puolustusvoimien kanssa. Etsivä nuorisotyö aloittaa työnsä nuoren kanssa nuoren antamien tietojen perusteella. Myös viranomainen voi ilmoittaa nuoren yhteystiedot etsivään nuorisotyöhön.

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, joka tarjoaa nuorelle varhaisen kontaktin luotettavaan aikuiseen maksuttomasti ja vapaaehtoisesti. Etsivä nuorisotyö pyrkii vastaamaan nuoria koskettaviin ilmiöihin nopealla reagoinnilla. Harjavallassa toimii kaksi etsivää nuorisotyöntekijää, toinen toimista on vakinaistettu vuonna 2020. Aluehallintovirastolta haetaan valtionavustusta vuosittain etsivän nuorisotyön toteuttamiseen. Avustusta on myönnetty kuluvalle kaudelle 57 600 euroa. Nykyinen valtionavustus kattaa tuen 12.8.2024 asti. Etsivä nuorisotyö tavoittaa vuosittain kymmeniä nuoria, joiden jäämistä yhteiskunnan toimintojen ulkopuolelle saadaan toiminnalla ehkäistyä. Harjavallassa arvioidaan olevan 15–28-vuotiaita nuoria palveluiden ulkopuolella tilanteesta ja toimintavuodesta riippuen 52–86. Vuonna 2021 19,3 % Harjavallassa nuorista laskettiin olevan syrjäytymisvaarassa. Luku oli neljänneksi korkein koko Suomessa. Talousarvioon sisältyy määräaikaisen etsivä nuorisotyöntekijän toimen jatkaminen toimintakaudeksi 2024 - 2025.

Liikunnan, ulkoilun ja nuorisotyön tavoitteet vuodelle 2024

Tavoite	Palvelujen laadukkuus
Toimenpide	Asiakastyytyväisyyskyselyt
Arviointikriteeri/mittari	Asiakkaiden tyytyväisyys liikunta-, ulkoilu- ja nuorisotyön palveluihin
Tavoite/tavoitetaso	Asiakastyytyväisyys vähintään 3,5 (asteikolla 1–5)

Tavoite	Palvelujen saatavuus
Toimenpide	Järjestetään houkuttelevia palveluita
Arviointikriteeri/mittari	Liikunnan ja nuorisotyön palveluiden käyttö
Tavoite/tavoitetaso	Käyttö- ja osallistujamäärät lisääntyvät edelliseen vuoteen verrattuna

Tavoite	Terveys- ja kuntoliikunnan kehittäminen
Toimenpide	Järjestetään houkuttelevia palveluita
Arviointikriteeri	Ohjattujen terveys- ja kuntoliikuntaryhmien osallistujamäärät
Tavoite/tavoitetaso	Ohjattujen ryhmien osallistujamäärät lisääntyvät edelliseen vuoteen verrattuna

Taloudelliset tavoitteet:

Toimiala pysyy annetussa budjetissa.

Tunnusluvut	TP	TP	TA	TA	TS	TS
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Honkala (kilpailut ja ottelut)	89	162	200	200	200	200
Liikuntasalit ja -halli (vuoroja / viikko)	---	104	110	110	110	110
KKI-kuntosalitoiminta (osallistujia/vuosi)	554	568	1 000	500	500	500

Liikunta- ja Uimahallin liikuntaryhmät (osallistujia/vuosi)	2 369	4 451	9 000	9 000	9 000	9 000
Nuorisotilat (kävijämäärä /vuosi)	1 637	2 204	4 000	4 000	4 000	4 000
Liikunta- ja uimahalli (kävijämäärä/vuosi)	35 419	44 887	60 000	60 000	60 000	60 000
Liikunta- ja uimahalli (bruttomenot euroa/kävijä)	30,27	21,98	25,00	25,00	25,00	25,00
Liikuntahallin käyttötunnit / vko	---	47	50	50	50	50
Liikunta ja ulkoilu/ toimintakulut/asukas	183,3	168,34	213,6	213,6	213,6	213,6
Nuorisotyö/toimintakulut/asukas	25,8	28,34	29,0	29	29	29

Ulkoilun, liikunnan ja nuorisotyön yleiset tavoitteet vuosille 2024–2026

Kuntalaiset arvostavat tarjolla olevia palveluja. Palvelut ja toiminta kehittyvät ja monipuolistuvat.

396 KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN PALVE	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos %	SV1 2025	SV2 2026
MYYNITUOTOT	310 391	360 911	374 755	3,8	374 755	374 755
MAKSUTUOTOT	27 281	92 300	32 400	-64,9	32 400	32 400
TUET JA AVUSTUKSET	44 123	75 000	77 600	3,5	70 600	70 600
MUUT TOIMINTATUOTOT	91 391	127 336	182 086	43,0	182 086	182 086
TOIMINTATUOTOT	473 186	655 547	666 841	1,7	659 841	659 841
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-909 097	-1 040 241	-1 094 224	5,2	-1 081 315	-1 081 315
PALKAT JA PALKKIOT	-723 616	-832 261	-875 332	5,2	-864 715	-864 715
HENKILÖSIVUKULUT	-185 481	-207 980	-218 892	5,2	-216 600	-216 600
PALVELUJEN OSTOT	-574 652	-640 990	-678 641	5,9	-676 791	-678 641
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-116 571	-98 220	-115 270	17,4	-115 270	-115 270
AVUSTUKSET	-50 413	-71 000	-69 000	-2,8	-71 000	-71 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 097 410	-1 454 925	-1 347 241	-7,4	-1 346 741	-1 347 241
TOIMINTAKULUT	-2 748 143	-3 305 376	-3 304 376	-0,0	-3 291 117	-3 293 467
TOIMINTAKATE	-2 274 957	-2 649 829	-2 637 535	-0,5	-2 631 276	-2 633 626
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	0	-10 292		-10 292	-10 292
TILIKAUDEN TULOS	-2 274 957	-2 649 829	-2 647 827	-0,1	-2 641 568	-2 643 918

VAKINAINEN HENKILÖSTÖ	31.12.2023		TA 2024		TS 2025	TS 2026
	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Vakanssit
Sivistyslautakunta yhteensä	179	179	187	180	185	185
Sivistystoimen hallinto	3	3	3	3	3	3
Kasvatus- ja koulutuspalvelut yhteensä	156	156	164	157	162	162
Varhaiskasvatuspalvelut yhteensä	63	63	63	61	62	62
Päiväkodit	56	56	56	54,5	56	56
Perhepäivähoito	7	7	7	6,5	6	6
Koulutuspalvelut yhteensä	93	93	101	96	100	100
Perusopetus	85	85	93	88	92	92
Lukiokoulutus	8	8	8	8	8	8
Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteensä	20	20	20	20	20	20
Museotoimi	7	7	7	7	7	7
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	5	5	5	5	5	5
Vapaa-aikatoimi	8	8	8	8	8	8
MÄÄRÄAIKAINEN HENKILÖSTÖ	31.12.2023		TA 2024		TS 2025	TS 2026
	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Vakanssit
Sivistyslautakunta yhteensä	21	17,1	21	12,1	14	14

31 SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos %	SV1 2025	SV2 2026
MYYNITUOTOT	630 700	1 016 811	1 219 755	20,0	1 099 755	1 099 755
MAKSUTUOTOT	275 599	266 300	190 900	-28,3	190 900	190 900
TUET JA AVUSTUKSET	474 769	525 000	542 600	3,4	445 600	445 600
MUUT TOIMINTATUOTOT	124 127	167 350	213 401	27,5	213 401	213 401
TOIMINTATUOTOT	1 505 195	1 975 461	2 166 656	9,7	1 949 656	1 949 656
HENKILÖSTÖKULUT	-9 106 706	-10 143 771	-10 681 091	5,3	-11 043 400	-11 444 669
PALKAT JA PALKKIOT	-7 377 909	-8 142 391	-8 550 798	5,0	-8 839 066	-9 169 111
HENKILÖSIVUKULUT	-1 728 797	-2 001 380	-2 130 293	6,4	-2 204 334	-2 275 558
PALVELUJEN OSTOT	-2 971 144	-3 082 978	-3 177 519	3,1	-3 175 669	-3 177 519
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-471 798	-412 640	-437 200	6,0	-437 200	-437 200
AVUSTUKSET	-256 176	-251 000	-249 000	-0,8	-251 000	-251 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 315 675	-3 098 682	-2 846 585	-8,1	-2 846 085	-2 846 585
TOIMINTAKULUT	-15 121 499	-16 989 071	-17 391 395	2,4	-17 753 354	-18 156 973
TOIMINTAKATE	-13 616 303	-15 013 610	-15 224 739	1,4	-15 803 698	-16 207 317
VUOSIKATE	-13 616 303	-15 013 610	-15 224 739	1,4	-15 803 698	-16 207 317
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-30 322	-9 812	-42 845	336,7	-42 845	-42 845
TILIKAUDEN TULOS	-13 646 625	-15 023 422	-15 267 584	1,6	-15 846 543	-16 250 162

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Harjavalan kaupungin strategian painopisteenä on väkiluvun kasvattaminen.

Tekniset palvelut edistää tavoitetta kustannustehokkaan ja palvelevan sisäisen palvelutuotannon lisäksi pitämällä kaupungin ulkoisen ilmeen viihtyisänä ja kehittämällä yleisiä liikunta- ja puistoalueita.

Tulosalue: KUNNALLISTEKNISET PALVELUT

Toiminta kuuluu budjettirahoitteiseen toimintaan.

Palvelualueen kuvaus ja nykytilanne

Palvelualueelle sisältyvät teknisten palvelujen toimistotyöt, liikenneväylien, puistojen ja muiden yleisten alueiden, liikuntapaikkojen, maa- ja metsätilojen ja kaupungin kiinteistöjen piha-alueiden ylläpito, rakentaminen, yksityistieasiat sekä osin jätehuolto ja suljettujen kaatopaikkojen jälkihoito.

Toimintaympäristön muutos

Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

Yhdyskuntatekniikan perusparantaminen. Yleisten alueiden ja puistojen hoitoa jatketaan positiivisen palautteen mukaisesti. Liikenneväylien vanhojen päällysteiden uusimista jatketaan. Yksi leikkikenttä peruskorjataan/vuosi.

Tavoite	Omaisuuksien arvonsäilyttäminen
Toimenpide	Katu- ja katuvaloverkon peruskorjaukset nykyisen tason ylläpitämiseksi, leikkikenttien peruskorjaus.
Arviointikriteeri/mittari	Saneerausmäärät
Tavoitetaso	Päällystystöitä 15 000 m ²

Tunnusluvut

Kunnallistekniset palvelut

Tulosalueen ylläpidettävänä on 31.12.2023

Liikenneväyliä	179,7 km
Katuvalopisteitä	3 220 kpl
Rakennettuja puistoja	n. 64 ha
Leikkikenttiä	15 kpl
Maa- ja metsätiloja	387 ha
Kiinteistöjen piha-alueita	n. 35 ha
Lisäksi liikenneviheriöitä	n. 10 ha
ja rakentamattomia puistoja	n. 90 ha
Kesä- ja talviliikuntapaikkoja	27 kpl
Latuverkostoa	60 km
josta valaistua	10 km

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Liikenneväylät km	179,7	179,7	179,7	180,0	180,0	180,0
Katuvalaistus kpl	3 205	3 243	3 243	3 243	3 220	3 220
Rakennetut puistot ha	64	64	64	65	65	65
Maa- ja metsätilat	387	387	400	400	400	400
Kiinteistöjen piha-alueet	33	33	34	35	35	35

420 KUNNALLISTEKNISET PALVELUT	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos %	SV1 2025	SV2 2026
MYYNITUOTOT	205 645	226 080	202 580	-10,4	202 580	202 580
MUUT TOIMINTA TUOTOT	49 379	0	0		0	0
TOIMINTA TUOTOT	255 024	226 080	202 580	-10,4	202 580	202 580
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	12 000	12 000	0,0	12 000	12 000
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-653 547	-698 509	-793 730	13,6	-993 239	-993 239
PALKAT JA PALKKIOT	-498 726	-558 659	-636 584	13,9	-800 681	-800 681
HENKILÖSIVUKULUT	-154 820	-139 850	-157 146	12,4	-192 558	-192 558
PALVELUJEN OSTOT	-1 301 462	-744 999	-752 862	1,1	-752 862	-752 862
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-276 661	-337 620	-275 500	-18,4	-275 500	-275 500
AVUSTUKSET	-21 272	-25 500	-25 500	0,0	-25 500	-25 500
MUUT TOIMINTAKULUT	-72 426	-110 010	-61 053	-44,5	-61 053	-61 053
TOIMINTAKULUT	-2 325 368	-1 916 638	-1 908 645	-0,4	-2 108 154	-2 108 154
TOIMINTAKATE	-2 070 344	-1 678 558	-1 694 065	0,9	-1 893 574	-1 893 574
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-721 477	-758 157	-793 268	4,6	-793 268	-793 268
TILIKAUDEN TULOS	-2 791 821	-2 436 715	-2 487 333	2,1	-2 686 842	-2 686 842

Tulosalue: TEKNISET TUKIPALVELUT

Tulosalueen toiminta on kohderahoitteista.

Tulosalueen kuvaus

Tulosalue vastaa kaupungin omistamien rakennusten isännöinnistä, yllä- ja kunnossapidosta, peruskorjauksista, toimitilojen hankkimisesta sekä tilojen vuokrauksesta. Lisäksi tulosalueella hoidetaan keskitetysti ruokahuolto- ja siivouspalvelut kaupungille ja Satakunnan koulutuskuntayhtymälle.

TILAPALVELUT

Palvelualueen toiminta on kohderahoitteista.

Palvelualueen kuvaus

Palvelualue vastaa kaupungin omistamien rakennusten isännöinnistä, yllä- ja kunnossapidosta, peruskorjauksista, toimitilojen hankkimisesta sekä tilojen vuokrauksesta.

Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet:

Energiatehokkuus, kiinteistöjen turvallisuus ja terveys

Tilapalvelut

Tavoite	Energiatehokkuus
Toimenpide	Energiatehokkuuden parantaminen
Arviointikriteeri/mittari	Kiinteistöjen kulutuslukemien seuranta
Tavoitetaso	Kiinteistöjen energiatehokkuus

Tavoite	Kaupungin omistamien tilojen tehokas käyttö
Toimenpide	Edistetään kaupungin omistamien tilojen tehokasta käyttöä
Arviointikriteeri/mittari	Vuokratut neliömäärät
Tavoitetaso	Kaikki tilat käytössä

Tunnusluvut	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Määrätavoitteet					
– Rakennusten määrä	26	26	27	26	26
Tehokkuus/taloudellisuus					
- Menot €/m ² /a	79,02	71,5	68	68,00	68,00
- Menot €/m ³ /a	20,1	18,1	17,5	17,5	17,5
– m ² /kunnossapitohenkilö	5 857	5 950	5 700	5 700	5 700
Toiminnan laajuus					
– Kerros m ²	52 719	53 555	55 159	55 159	53 555
– Rakennus m ³ (lämmin)	207 325	211 655	217 930	217 930	211 655

RUOKAHUOLTO JA SIIVOUS

Palvelualueella hoidetaan keskitetysti ruokahuolto- ja siivouspalvelut kaupungille sekä Satakunnan koulutuskuntayhtymälle.

Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet

Tavoite	Ruokahuolto/palvelun laatu
Toimenpide	Asiakkaat saavat laadukasta, asiallista ja ammattitaitoista palvelua.
Arviointikriteeri/mittari	Asiakastyytyväisyyskyselyt (asteikolla 1-5)
Tavoitetaso	Asiakastyytyväisyys vähintään 3,5

Tavoite	Siivous/palvelun laatu
Toimenpide	Asiakkaat saavat laadukasta, asiallista ja ammattitaitoista palvelua.
Arviointikriteeri/mittari	Asiakastyytyväisyyskyselyt (asteikolla 1-5)
Tavoitetaso	Asiakastyytyväisyys vähintään 3,5

Tunnusluvut	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Keskuskeittiö					
- ateriasuoritteet	240 501	241 870	277 770	270 000	270 000
- euroa/ateriasuorite	3,45	3,70	3,88	3,88	3,88
Siivottavat neliöt	28 550	26 000	28 000	28 000	28 500
- euroa/tunti	23,56	25,44	25,85	25,85	25,87

461 TEKNISET TUKIPALVELUT	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos %	SV1 2025	SV2 2026
MYYNNTTUOTOT	2 177 193	2 239 129	2 412 472	7,7	2 412 472	2 412 472
TUET JA AVUSTUKSET	21 274	8 000	8 000	0,0	8 000	8 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 081 163	5 467 973	5 263 350	-3,7	5 263 350	5 263 350
TOIMINTATUOTOT	6 279 630	7 715 102	7 683 822	-0,4	7 683 822	7 683 822
HENKILÖSTÖKULUT	-1 988 671	-2 043 715	-2 170 611	6,2	-2 170 612	-2 170 612
PALKAT JA PALKKIOT	-1 567 319	-1 630 668	-1 732 686	6,3	-1 732 686	-1 732 686
HENKILÖSIVUKULUT	-421 352	-413 047	-437 925	6,0	-437 926	-437 926
PALVELUJEN OSTOT	-1 252 363	-1 312 656	-1 838 185	40,0	-1 938 185	-1 938 185
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 502 107	-2 123 439	-1 642 257	-22,7	-1 742 257	-1 742 257
MUUT TOIMINTAKULUT	-195 416	-248 158	-240 613	-3,0	-240 613	-240 613
TOIMINTAKULUT	-4 938 556	-5 727 968	-5 891 666	2,9	-6 091 667	-6 091 667
TOIMINTAKATE	1 341 074	1 987 134	1 792 156	-9,8	1 592 155	1 592 155
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 285 211	-1 338 317	-1 505 762	12,5	-1 505 762	-1 505 762
TILIKAUDEN TULOS	55 863	648 817	286 394	-55,9	86 393	86 393

Tulosalue: VESIHUOLTO

Vesihuollon toiminta on kohderahoitteista.

Palvelualueen kuvaus ja nykytilanne

Vesihuolto huolehtii toiminta-alueellaan vesihuollosta yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Vesihuollon toiminta-alueen hyväksyy valtuusto. Vesihuolto käsittää Harjavallassa vedenhankintaa (veden johtamista, käsittelyä ja toimittamista talousvetenä käytettäväksi) sekä viemärointiä (jäteveden, huleveden ja perustusten kuivatusveden poisjohtamista ja käsittelyä).

Vesihuolto-palvelualueen henkilökuntaan kuuluu vesihuoltoteknikko ja neljä erikoisammattimiestä sekä kunnallistekniikan suunnittelijan palvelut (50 %).

Harjavallan kaupungin vesihuoltolaitoksen verkostoihin on liittyneenä vuoden 2022 lopussa n. 2 390 kulutuspistettä. Vesijohtoverkoston on noin 148,3 km. Vedenottamoita on 3 kpl, joissa on yhteensä 8 siiviläputkikaivoa. Lisäksi vesijohtoverkoston on liitetty vesitorni ja desinfiointilaitos. Jätevesiverkoston on noin 113,5 km ja hulevesiviemäriverkoston noin 56,8 km. Jätevedenpumppaamoita on 27 kpl ja hulevesipumppaamoita 5 kpl.

Toimintaympäristön muutos

Vesihuoltoverkoston kunnan selvitystyötä jatketaan ja vesihuollon toimintavarmuutta pyritään lisäämään. Järilänvuoren pohjavesialueen suojelemiseen kiinnitetään erityistä huomiota, tehdään erilaisia toimenpiteitä ja suunnitelmia pohjavesivarojen suojelemiseksi sekä määrän ja laadun säilyttämiseksi. Selvitetään uuden vedenottamon mahdollista sijaintia ja selvitetään ylikunnallista vesihuoltoyhteistyötä vedenhankintaan. Vesihuollolle ei ole asetettu tuottovaatimusta.

Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet

Kriittinen menestystekijä	Vanhojen verkostojen saneeraukset
Arviointikriteeri/mittari	Saneerausmäärät
Tavoite/tavoitetaso	Vähintään 800 m yhteensä (talousvesi ja jätevesi)

Kriittinen menestystekijä	Hulevesiverkoston laajentaminen vuotovesimäärän pienentämiseksi
Arviointikriteeri/mittari	Hulevesiverkoston rakentaminen
Tavoite/tavoitetaso	Vähintään 700 m

Tunnusluvut

VESIHUOLTO	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Vesilaitos						
verkostoon pumpattu vesimäärä	1 014 487	1 017 869	1 017 869	1 017 869	1 017 869	1 017 869
myyty vesimäärä m ³ /a	958 962	926 261	926 261	926 261	926 261	926 261
vuotovesi %	6	9	9	9	9	9
verkosto km	149,0	149,2	149,4	149,6	149,6	149,6
kulutusposteitä kpl	2 389	2 377	2 395	2 400	2 405	2 405
Viemärlaitos						
Jokilaakson Ympäristö Oy:lle toimitettu jätevesimäärä	688 596	553 804	553 804	553 804	553 804	553 804
laskutettu jätevesimäärä m ³ /a	412 974	387 663	387 663	387 663	387 663	387 663
vuotovesi %	40	30	30	30	30	30
verkosto:						
jätevesiverkosto km	113,5	113,5	113,7	113,9	113,9	113,9
hulevesiverkosto km	55,3	55,6	56,3	57,6	59,2	59,2
kulutusposteitä kpl	2 138	2 124	2 143	2 146	2 149	2 149

465 VESIHUOLTO	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos %	SV1 2025	SV2 2026
MYYNNTUOTOT	1 792 890	1 911 404	1 878 850	-1,7	1 878 850	1 878 850
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	200	0	-100,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	1 792 890	1 911 604	1 878 850	-1,7	1 878 850	1 878 850
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	13 000	8 500	25 150	195,9	25 150	25 150
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-264 534	-335 848	-371 006	10,5	-371 006	-371 006
PALKAT JA PALKKIOT	-201 284	-271 363	-297 991	9,8	-297 991	-297 991
HENKILÖSMUKULUT	-63 251	-64 485	-73 015	13,2	-73 015	-73 015
PALVELUJEN OSTOT	-564 190	-717 262	-742 410	3,5	-742 410	-742 410
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-80 587	-331 650	-147 075	-55,7	-147 075	-147 075
MUUT TOIMINTAKULUT	-25 727	-28 657	-21 868	-23,7	-21 868	-21 868
TOIMINTAKULUT	-935 039	-1 413 417	-1 282 359	-9,3	-1 282 359	-1 282 359
TOIMINTAKATE	870 851	506 687	621 641	22,7	621 641	621 641
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-544 151	-533 735	-546 721	2,4	-546 721	-546 721
TILIKAUDEN TULOS	326 700	-27 048	74 920	-377,0	74 920	74 920

VAKINAINEN HENKILÖSTÖ

	31.12.2023		TA 2024	TS 2025	TS 2026
	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Vakanssit	Vakanssit
Tekninen lautakunta yhteensä	69	68	69	69	68
Kunnallistekniset palvelut	11	11	11	11	11
Vesihuolto	6	5	6	6	6
Tekniset tukipalvelut	52	52	52	52	51
Tilapalvelut	13	12	13	13	13
Ruokahuolto ja siivous	39	41	39	39	38

MÄÄRÄAIKAINEN HENKILÖSTÖ

	31.12.2023		TA 2024	TS 2025	TS 2026
	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Vakanssit	Vakanssit
Tekninen lautakunta yhteensä	5	6	5	5	5

40 TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos %	SV1 2025	SV2 2026
MYYNTITUOTOT	4 175 727	4 376 613	4 493 902	2,7	4 493 902	4 493 902
TUET JA AVUSTUKSET	21 274	8 000	8 000	0,0	8 000	8 000
MUUT TOIMINTA TUOTOT	4 130 542	5 468 173	5 263 350	-3,7	5 263 350	5 263 350
TOIMINTA TUOTOT	8 327 543	9 852 786	9 765 252	-0,9	9 765 252	9 765 252
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	13 000	20 500	37 150	81,2	37 150	37 150
HENKILÖSTÖKULUT	-2 906 752	-3 078 072	-3 335 347	8,4	-3 534 857	-3 534 857
PALKAT JA PALKKIOT	-2 267 329	-2 460 690	-2 667 261	8,4	-2 831 358	-2 831 358
HENKILÖSIIVUKULUT	-639 423	-617 382	-668 086	8,2	-703 499	-703 499
PALVELUJEN OSTOT	-3 118 014	-2 774 917	-3 333 457	20,1	-3 433 457	-3 433 457
AINEET, TARVIKKEET JA AVUSTUKSET	-1 859 355	-2 792 709	-2 064 832	-26,1	-2 164 832	-2 164 832
MUUT TOIMINTAKULUT	-293 569	-386 825	-323 534	-16,4	-323 534	-323 534
TOIMINTAKULUT	-8 198 962	-9 058 023	-9 082 670	0,3	-9 482 180	-9 482 180
TOIMINTAKATE	141 581	815 263	719 732	-11,7	320 222	320 222
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 550 838	-2 630 209	-2 845 751	8,2	-2 845 751	-2 845 751
TILIKAUDEN TULOS	-2 409 257	-1 814 946	-2 126 019	17,1	-2 525 529	-2 525 529

KAUPUNKIKEHITYKSEN LAUTAKUNTA

Tulosalue: KAUPUNKIKEHITYS

Tulosalueen sitova määräraha ja tuloarvio

Toiminta on budjettirahoitteista.

Tulosalueen kuvaus

Kaupunkikehityksen tulosalueen toimintaan sisältyvät yhdyskuntasuunnittelun ja ympäristötoimen palvelualueet. Yhdyskuntasuunnittelun tehtäviin kuuluvat mm. maanhankinta ja -luovutus, kaavoitus, tonttijaot, kiinteistönmuodostus, kunnallistekniikan suunnittelu, paikkatietopalvelut, osoiteasiat sekä maastomittaukset.

Ympäristötoimen tehtäviin kuuluvat rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu.

Tulosalueen nykytilanne

Yhdyskuntasuunnittelu

Taajama-alueilla on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava, joka ohjaa asemakaavoitusta ja raaka-maan hankintaa. Yleiskaavan uudistaminen yritysalueiden osalta alkoi vuonna 2023 ja työn on tarkoitus valmistua vuonna 2024. Yleiskaavalla tullaan osoittamaan lisää yritysalueita, joille laaditaan asemakaava ohjaamaan rakentamista. Asemakaavoista osa on vanhentuneita, mutta niitä uudistetaan maankäyttöpaineiden mukaan.

Kaupungin karttapalvelussa on laaja valikoima karttoja sekä myytävät tontit. Ajantasa-aseமாகাava ja yleiskaavayhdistelmästä saa karttaa osoittamalla esille alueen kaavamääräykset. Kartan mobiiliversiosta näkee myös sijaintinsa ja paikallisia palveluja kartalla.

Kaupungin kartasto on osittain ajantasainen ja osittain vanhentunut. Virastokartta 1:5000 on melko hyvin ajan tasalla. Kaavan pohjakarttaa 1:500 pidetään maastomittauksilla ajantasaisena rakennusten ja tiestön osalta. Kaavahankkeiden alueilta kartan muitakin elementtejä päivitetään maastomittauksin. Kiinteistörajakartta pidetään kiinteistötoimitusten perusteella jatkuvasti ajantasaisena. Pohjakuvioiden osalta kaavan pohjakartta on kuitenkin vanhentunut ja siksi ilmakuvaukseen perustuva piirtäminen on tulossa tehtäväksi.

Tonttitarjonta on määrän puolesta riittävä, mutta kaikille ei löydy sijainniltaan tai laadultaan sopivaa tonttia. Kaupungilla on myynnissä noin 50 omakotitonttia, joiden tarjonta on monipuolista, valittavana on pelto- ja metsätontteja, myös jokinäkymin. Vuoden 2024 alussa tulee myyntiin myös 4 omarantaista tonttia, mikä parantaa tonttitarjontaa merkittävästi. Keskustan palvelujen lähellä on tarjolla muutamia kerros- ja rivitalotontteja. Keskustan ulkopuolella niille ei ole kysyntää, paitsi jokinäkymin oleville tonteille.

Sievarin alueen edullisimmat pienteollisuustontit ovat loppumassa. Eurantien vieressä on tarjolla vielä useita hieman kalliimpia pienteollisuustontteja, joille on mahdollista sijoittaa myös paljon tilaa vaativan tavaran kauppaa. Tulevaa tonttitarjontaa varten on hankittu ja on edelleen tarpeen hankkia raakamaata, jotta jatkossakin voidaan kaavoittaa tontteja kaupungin omistamalle maalle. Myös raakamaan hankintaan tarvittavia vaihtomaita on oltava reservissä, jotta voidaan nopeammin hankkia lisää tonttimaata mahdollisten suurtenkin hankkeiden toteuttamiseen.

Yhteistyösopimuksen perusteella kaupungingeodeetti huolehtii Kokemäen kaupungin kiinteistöinsinöörin tehtävistä toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella.

Ympäristötoimi

Kaupunkikehityksen lautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena rakennusvalvontaviranomaisena ja ympäristönsuojelulain mukaisena ympäristönsuojeluviranomaisena. Lautakunta myöntää ympäristöluvut, maa-ainesluvut ja rakentamisen poikkeusluvut ja päättää tarvittaessa pakkokeinojen käyttämisestä.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä, antaa rakentamisen neuvontaa ja valvoa kaavojen noudattamista sekä rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa.

Rakennusvalvonnassa on käytössä Lupapiste -palvelu, jossa lupa-asiat voi hoitaa täysin digitaalisesti. Lupapisteessä hakemukset, kysymykset ja piirustukset voi lähettää ja jakaa hankkeen osapuolten kesken sähköisesti. Rakennusvalvonnassa on jo käytössä sähköinen arkistointi.

Ympäristönsuojelun tehtäviin kuuluvat ympäristö- ja maa-aineslupa-asioiden käsittely ja valvonta, ilmansuojelu, vesiensuojelu, jätehuollon valvonta sekä meluntorjuntaan ja luonnon virkistyskäyttöön liittyviä tehtäviä. Harjavallan kaupungin ensimmäiset paikalliset ympäristönsuojelumääräykset tulivat voimaan vuonna 2021. Ympäristötarkastajan palvelut ostetaan Porin kaupungilta.

Toimintaympäristön muutos

Yhdyskunnan kehityksestä johtuvien muutosten takia keskustaajaman osayleiskaavasta on ollut usein tarvetta poiketa asemakaavoituksessa ja uusia asemakaavoja on laadittu myös yleiskaava-alueen ulkopuolelle. Siksi yleiskaavojen uudistamistarve on kasvanut. Yleiskaavojen uudistaminen on käynnissä yritysalueiden osalta. Yritysalueiden yleis- ja asemakaavoitukseen esitetään 60.000 euron määrärahaa asiantuntijapalveluihin vuodelle 2024.

Business Finland lähettää akkuklusterin yhteistyömahdollisuuksia omaaville kunnille kyselyjä yritysten sijoittumismahdollisuuksista. Yhdyskuntasuunnittelu laatii vastauksia näihin kyselyihin, jotka

koskevat mm. tarkoitukseen sopivien tonttien kaavoitusta ja sijaintia suhteessa mahdollisiin yhteistyökumppaneihin ja liikenneyhteyksiä. Lisäksi kyselyt koskevat alueen yritysten tuottamia raaka-aineita, hyödykkeitä ja palveluja.

Kaupungin talousarviossa 2024 painopisteenä on mm. kaupungin väkiluvun kasvattaminen. Tätä tavoitetta edistää uusien, rakentajia houkuttelevien asuntotonttien myyntiin tuleminen Kokemäenjoen rantaan. Yritysalueiden yleiskaavoituksella varmistetaan yritystonttien tarjontaa tulevaisuudessa. Työpaikkojen lisääntymisen myötä osan uusista työntekijöistä odotetaan muuttavan paikkakunnalle.

Kaupunki oli jo pitkään ostanut kunnallistekniikan suunnittelun konsulteilta, mutta joustavamman ja edullisemman palvelun saamiseksi on rekrytoitu oma suunnittelija, jonka toimi on yhdyskuntasuunnittelussa. Hänen työnsä on pääasiassa vesihuollon ja kunnallisteknisten palvelujen suunnittelu, mutta hän osallistuu myös kavasuunnitteluun katujen ja muiden yleisten alueiden osalta.

Kiinteistöverotuksen rakennuskannan tarkastuksella voidaan saada verotuksen piiriin rakennuksia, jotka eri syistä puuttuvat verotuksessa käytetystä aineistosta. Tarkastukseen on ollut tarjolla erilaisia menetelmiä aina ilmakeu- ja karttavertailuista laajoihin maastotarkastuksiin asti. Uusina menetelminä rekisterivertailut ovat edullisempia ja vaikuttavat kustannuksiin nähden todennäköisesti kannattavilta. Rekisterivertailuja ja maastotarkastuksia suunnitellaan tehtävän omana työnä rakennusvalvonnan ja yhdyskuntasuunnittelun toimesta.

Rakentamislain voimaantulo 1.1.2025 voi aiheuttaa vuonna 2024 ohjelmistojen muutostarpeita, joista aiheutuu kustannuksia.

Ympäristönsuojelun palvelujen oston Porin kaupungilta lisättiin vuonna 2023 jätelain muutoksesta johtuva valvontatyö, mikä kohotti kustannuksia pysyvästi. Lakimuutos lisäsi kiinteistökohtaista lajittelua ja sen valvontaa.

Taloudelliset tavoitteet

Toimintamenot kasvavat vuoden 2023 talousarvioon verrattuna 4,8 %. Kasvu johtuu osin tilapäisistä menoista ja koostuu henkilöstömenojen noususta sekä yritysalueiden yleiskaavan ja asemakaavoituksen menoista. Toimintatuottojen arviota alennetaan 3,8 %. Toimintakate nousee 7,2 %.

Toiminnalliset tavoitteet vuonna 2024

Tavoite	Asiakaspalvelun sujuvuus.
Toimenpide	Palveluja tuotetaan riittävän nopeasti, asiakkaan tarpeet huomioidaan ottaen.
Arviointikriteeri/mittari	Palvelusuorituksen tuottamiseen kulunut aika.
Tavoitetaso	Tavoitetasona on valtakunnan keskitasoa nopeampi palvelu asemakaavoituksessa (alle 10 kk) ja tonttien lohkomisessa (alle 10 viikkoa). Tonttien ostajille tarjotaan mahdollisuus kaupantekoon 3 viikon kuluessa sitovasta varauksesta. Rakennusluvut käsitellään keskimäärin alle 3 viikon kuluessa hakemuksesta.

Tavoitteet 2024–2026

- Yritysalueiden yleiskaavan suunnittelu.
- Uusien yritystonttien ja rivitalotonttien asemakaavoitus.
- Kaupungin talousarvion 2024 painopisteenä on mm. kaupungin väkiluvun kasvattaminen, jota edistetään huolehtimalla asumisen ja yritysten tonttitarpeista maapolitiikan ja kaavoituksen keinoin.

KAUPUNKIKEHITYKSEN TUNNUSLUKUJA

Ympäristötoimen luvat ja katselmukset käsittävät rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun suoritteet.

Toiminto (kpl)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
asuntotonttien myynti	6	1	7	9	4	4	1	5	5	5	5
asemakaavoja hyväksytyt	4	3	3	2	1	4	3	3	2	2	2
kiinteistönmuodostus	24	16	25	18	13	11	11	15	15	15	15
rakennuspaikan merkinnät	22	15	13	22	14	10	9	15	15	15	15
ympäristötoimen luvat	103	105	78	79	91	84	97	80	80	80	80
ympäristöt. katselmukset	385	378	243	272	163	163	140	150	150	150	150

VAKINAINEN HENKILÖSTÖ

	31.12.2023		TA 2024		TS 2025	TS 2026
	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Htv	Vakanssit	Vakanssit
Kaupunkikehityksen lautakunta yhteensä	7	6,5	7	6,5	6	6

51 KAUPUNKIKEHITYKSEN LAUTAKUNTA	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos %	SV1 2025	SV2 2026
MYYNITUOTOT	31 144	39 000	34 000	-12,8	34 000	34 000
MAKSUTUOTOT	99 827	61 000	91 000	49,2	91 000	91 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 500	0	0		0	0
TOIMINTATUOTOT	133 471	100 000	125 000	25,0	125 000	125 000
HENKILÖSTÖKULUT	-317 380	-349 946	-365 019	4,3	-365 019	-365 019
PALKAT JA PALKKIOT	-245 691	-280 280	-292 338	4,3	-292 338	-292 338
HENKILÖSIVUKULUT	-71 689	-69 666	-72 681	4,3	-72 681	-72 681
PALVELUJEN OSTOT	-138 944	-208 514	-223 495	7,2	-223 495	-223 495
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-10 264	-11 100	-8 700	-21,6	-8 700	-8 700
MUUT TOIMINTAKULUT	-27 230	-34 853	-36 359	4,3	-36 359	-36 359
TOIMINTAKULUT	-493 818	-604 413	-633 573	4,8	-633 573	-633 573
TOIMINTAKATE	-360 347	-504 413	-508 573	0,8	-508 573	-508 573
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 152	0	-5 035		-5 035	-5 035
TILIKAUDEN TULOS	-368 499	-504 413	-513 608	1,8	-513 608	-513 608

IV TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Toimintakate ilmaisee kuinka paljon toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate kuvaa kuinka paljon tulorahoituksesta jää investointien, lainojen lyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen.

Tilikauden tulos on tilikauden tulojen ja menojen erotus ja se joko lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

VEROTULOT

Verotulot laskevat Harjavallan osalta vuodesta 2023 vuoteen 2024 yhteensä noin 2,3 miljoonaa euroa: Kunnallisverotulo laskee 1,1 miljoonaa euroa ja yhteisöverotulo 1,2 miljoonaa euroa. Verotulojen lasku johtuu siitä, että kunnat saivat vielä vuoden 2023 alussa vanhojen veroprosenttien mukaisia verotilityksiä, joita ei enää vuonna 2024 saada eli niin sanotuista verohännistä.

Verotuloa arvioidaan kertyvän talousarvioehdotuksessa 21,7 miljoonaa euroa vuonna 2024. Ansioituloista kertyvää kunnallisveroa arvioidaan tilitettävän 12,3 miljoonaa euroa, yhteisöveroa 6,1 miljoonaa euroa ja kiinteistöveroa 3,3 miljoonaa euroa. Alla olevassa taulukossa on esitetty ennakoitavat verotilitystiedot.

Vuosi	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero	Yhteensä	muutos%
2014	23 654 583	5 574 968	1 592 201	30 821 752	10,0
2015	23 438 735	5 236 517	1 800 924	30 476 176	-1,1
2016	23 502 363	5 098 865	1 803 344	30 404 572	-0,2
2017	24 136 541	8 739 726	1 870 641	34 746 908	12,5
2018	24 048 260	7 408 226	1 892 623	33 349 108	-4,2
2019	24 706 281	7 272 515	2 244 536	34 223 332	2,6
2020	24 952 203	7 229 332	2 572 759	34 754 294	1,5
2021	25 571 263	10 924 113	2 757 421	39 252 797	11,5
2 022	26 236 453	12 240 037	2 823 271	41 299 761	5
2023*	13 413 000	7 256 000	3 330 000	23 999 000	-72
2024*	12 296 000	6 095 000	3 348 000	21 739 000	-10
2025*	12 759 000	6 512 000	3 348 000	22 619 000	4
2026*	13 062 000	6 647 000	3 348 000	23 057 000	2

* ennakoitavat luvut

Valtuusto vahvistaa vuoden 2024 veroprosentit kokouksessaan 13.11.2023.

Harjavallan kaupungin vuoden 2024 tuloveroksi esitetään 8,9 prosenttia. Tuloveroprosenttiin ei esitetä muutoksia, mutta tuloveroprosentti ilmoitetaan verohallinnon ohjeiden mukaan vuodelle 2024 prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella, kun se ilmoitettiin vuonna 2023 prosentin sadasosan tarkkuudella 8,86.

Yhteisöveron tuotosta siirrettiin hyvinvointialueille kolmasosa kuntaosuudesta.

Kiinteistöveroprosentteihin ei tehdä muutoksia talousarviovuodelle 2024.

Tuloveroprosentti	8,9
Kiinteistöveroprosentit	
- yleinen kiinteistöveroprosentti	1,40
- vakituisten asuinrakennusten	0,50
- muiden asuinrakennusten	0,98
- voimalaitosten	3,10.

Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan yleisen maapohjan kiinteistöveron alaraja korotetaan 0,93 prosentista 1,3 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen. Esitetty toimenpide edellyttäisi maapohjan veroprosentin eriyttämistä yleisestä kiinteistöveroprosentista. Jatkossa maapohjan kiinteistöveron vaihteluväli olisi siten 1,30 - 2,00 prosenttia.

VALTIONOSUUDET

Verotulojen lisäksi myös valtionosuuden pienenevät vuonna 2024, mikä heikentää kaupungin taloutta. Valtionosuuden vähenevät vuodesta 2023 vuoteen 2024 yhteensä noin 500 tuhatta euroa. Valtionosuusennusteen mukaan talousarviovuoden 2024 valtionosuus on 1,6 miljoonaa euroa negatiivinen. Peruspalvelujen valtionosuuden määrä on -1,8 miljoonaa euroa, verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus -436 tuhatta euroa, veromenetyksen kompensatiot 1,1 miljoonaa euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus -359 tuhatta euroa.

Vuosi	Peruspalvelujen valtionosuus	Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	Veromenetysten kompensaatiot mom. 28.90.35	Valtionosuus yhteensä	muutos %
2013	15 376 197	-577 796	-1 084 270		13 714 131	20,9
2014	15 943 704	-477 514	-1 140 954		14 325 236	4,3
2015	13 840 624	-277 832	-889 347		12 673 445	-13,0
2016	13 873 345	-925 579	-800 584		12 147 182	-4,3
2017	12 813 673	-518 722	-569 216		11 725 735	-3,6
2018	11 759 628	-679 844	-680 934		10 398 850	-12,8
2019	10 930 290	-1 828 442	-599 078		8 502 770	-22,3
2020	10 674 743	-1 457 812	-427 944	3 128 122	11 917 109	28,7
2021	11 962 107	-620 004	-506 244	3 056 448	13 892 307	14,2
2022	11 825 470	-1 368 876	-419 925	3 572 945	13 609 614	-2,1
2023*	-1 401 860	-482 306	-358 485	1 086 401	-1 156 250	1277,0
2024*	-1 943 186	-435 753	-358 485	1 086 942	-1 650 482	29,9

* ennakkolliset luvut

RAHOITUSTUOTOT JA –KULUT

Korkotuottoja arvioidaan kertyvän 8 000 euroa ja korkokuluja 564 000 euroa. Korkojen noustua voimakkaasti tulevat kaupungin korkokustannukset kasvamaan merkittävästi talousarvio ja taloussuunnitelmavuosina. Lisäksi pitkäaikaisen velan määrä kasvaa talousarviovuonna 2024 arviolta 3,7 miljoonaa euroa sekä suunnitelmavuosina 2025 ja 2026 yli 5 miljoonaa euroa per vuosi, mikä lisää osaltaan korkokustannusten määrää tulevaisuudessa. Muita rahoitustuottoja arvioidaan kertyvän 47 000 euroa ja muita rahoituskuluja 7 300 euroa.

Kaupunki saa korko- ja rahoitustuottoja antolainoista, verotulojen tilitysten koroista ja muista sijoitusten koroista. Korko- ja rahoituskuluja syntyy lainojen ja verotilitysten koroista.

Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset

HARJAVALLAN KAUPUNKI	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos%	SV1 2025	SV2 2026
MYYNTITUOTOT	5 316 871	5 728 621	6 126 129	6,9	5 983 232	5 967 129
MAKSUTUOTOT	375 427	327 300	281 900	-13,9	281 900	281 900
TUET JA AVUSTUKSET	1 353 529	665 000	741 100	11,4	644 100	644 100
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 630 522	5 743 523	5 646 751	-1,7	5 646 751	5 646 751
TOIMINTATUOTOT	11 676 348	12 464 444	12 795 880	2,7	12 555 983	12 539 880
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	13 000	20 500	37 150	81,2	37 150	37 150
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-14 206 379	-15 051 185	-15 920 591	5,8	-16 500 692	-16 932 451
PALKAT JA PALKKIOT	-11 208 437	-12 050 491	-12 756 160	5,9	-13 220 411	-13 573 486
HENKILÖSIVUKULUT	-2 997 942	-3 000 694	-3 164 431	5,5	-3 280 281	-3 358 965
PALVELUJEN OSTOT	-40 564 201	-7 481 692	-8 310 030	11,1	-9 572 087	-9 723 880
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 380 266	-3 253 249	-2 535 651	-22,1	-2 631 697	-2 631 401
AVUSTUKSET	-921 264	-1 162 500	-852 500	-26,7	-854 500	-854 500
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 823 095	-3 740 640	-3 567 336	-4,6	-3 565 397	-3 564 836
TOIMINTAKULUT	-60 895 205	-30 689 266	-31 186 108	1,6	-33 124 373	-33 707 068
TOIMINTAKATE	-49 205 857	-18 204 322	-18 353 078	0,8	-20 531 240	-21 130 038
VEROTULOT	41 299 761	23 999 000	21 739 000	-9,4	22 619 000	23 057 000
5000 Kunnan tulovero	26 236 453	13 413 000	12 296 000	-8,3	12 759 000	13 062 000
5100 Kiinteistövero	2 823 271	3 330 000	3 348 000	0,5	3 348 000	3 348 000
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	12 240 037	7 256 000	6 095 000	-16,0	6 512 000	6 647 000
VALTIONOSUUDET	13 609 614	-1 222 000	-1 650 482	25,5	-933 000	-618 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	47 893	-198 300	-516 300	160,4	-715 800	-915 800
VUOSIKATE	5 751 411	4 374 378	1 176 914	-73,1	438 960	393 162
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 673 928	-2 828 678	-3 046 020	7,7	-3 046 020	-3 046 020
TILIKAUDEN TULOS	3 077 483	1 545 700	-1 869 106	-220,9	-2 607 060	-2 652 858
VARAUSTEN MUUTOS	-1 500 000	0	0		0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 577 483	1 545 700	-1 869 106	-220,9	-2 607 060	-2 652 858

Tuloslaskelma, ulkoiset

HARJAVALLAN KAUPUNKI	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos %	SV1 2025	SV2 2026
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	2 828 392	3 049 546	3 275 516	7,4	3 132 619	3 116 516
MAKSUTUOTOT	368 898	327 300	281 900	-13,9	281 900	281 900
TUET JA AVUSTUKSET	1 353 529	665 000	741 100	11,4	644 100	644 100
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 135 258	2 356 263	2 442 633	3,7	2 442 633	2 442 633
TOIMINTATUOTOT	6 686 076	6 398 109	6 741 149	5,4	6 501 252	6 485 149
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	13 000	20 500	37 150	81,2	37 150	37 150
HENKILÖSTÖKULUT	-14 206 379	-15 051 185	-15 920 591	5,8	-16 500 692	-16 932 451
PALKAT JA PALKKIOT	-11 208 437	-12 050 491	-12 756 160	5,9	-13 220 411	-13 573 486
HENKILÖSIVUKULUT	-2 997 942	-3 000 694	-3 164 431	5,5	-3 280 281	-3 358 965
PALVELUJEN OSTOT	-38 167 582	-4 830 127	-5 460 714	13,1	-6 745 853	-6 898 338
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 282 076	-3 225 739	-2 510 580	-22,2	-2 606 626	-2 606 330
AVUSTUKSET	-921 264	-1 162 500	-902 500	-22,4	-854 500	-854 500
MUUT TOIMINTAKULUT	-327 631	-353 380	-379 218	7,3	-361 279	-360 718
TOIMINTAKULUT	-55 904 933	-24 622 931	-25 173 603	2,2	-27 068 950	-27 652 337
TOIMINTAKATE	-49 205 857	-18 204 322	-18 395 304	1,0	-20 530 548	-21 130 038
VEROTULOT	41 299 761	23 999 000	21 739 000	-9,4	22 619 000	23 057 000
VALTIONOSUUDET	13 609 614	-1 222 000	-1 650 482	35,1	-933 000	-618 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	47 893	-198 300	-516 300	160,4	-715 800	-915 800
VUOSIKATE	5 751 411	4 374 378	1 176 914	-73,1	439 652	393 162
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 673 928	-2 828 678	-3 046 020	7,7	-3 046 020	-3 046 020
TILIKAUDEN TULOS	3 077 483	1 545 700	-1 869 106	-220,9	-2 606 368	-2 652 858
VARAUSTEN MUUTOS	-1 500 000	0	0		0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 577 483	1 545 700	-1 869 106	-220,9	-2 606 368	-2 652 858

V INVESTOINTIOSA

KAUPUNGINVALTUUSTON 14.06.2010/31 § PÄÄTTÄMÄT TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN HANKERAJAT

Aineettomat hyödykkeet	20.000 €
Koneet ja kalusto	20.000 €
Maa- ja vesialueet	30.000 €
Rakennukset	100.000 €
Kiinteät rakenteet ja laitteet	150.000 €
Osakkeet ja osuudet	hankekohtaisesti

Hankerajaa pienemmät investoinnit käsitellään hankeryhmässä.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**Hankkeet yhteensä**

TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
50 000	0	0	50 000

KAUPUNGINHALLITUS

IT-palveluiden kehittäminen

TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
50 000	0	0	50 000

MAA- JA VESIALUEET

KAUPUNKIKEHITYKSEN LAUTAKUNTA

Hanke yhteensä

Maanhankinta.

TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
300 000	300 000	300 000	900 000
300 000	300 000	300 000	900 000

KAUPUNKIKEHITYKSEN LAUTAKUNTA

Hanke yhteensä

Maan myynti.

TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
300 000	300 000	300 000	900 000
300 000	300 000	300 000	900 000

KONEET JA KALUSTO**Hankkeet yhteensä**

TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
112 000	60 000	0	172 000

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Suurteholeikkuri

TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
40 000	0		40 000

KAUPUNKIKEHITYKSEN LAUTAKUNTA

Mittausauton hankinta

TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
0	60 000		60 000

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistyslautakunnan kalustehankinnat

TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
72 000	0		72 000

RAKENNUKSET

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Hankkeet yhteensäPirkkalan koulun lämmitysjärjestelmän vaihto
Toteutus.

TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
1 050 000	5 000 000	5 000 000	11 050 000
			300 000
300 000	0		
150 000	0		150 000
200 000			200 000
			10 400 000
400 000	0		
0	5 000 000	5 000 000	

Pohjoisrannan päiväkodin lämmitys

Ollilankatu 70 Lämmitys

Keskustan alakoulun
peruskorjaus/uudisrakentaminen.

Hankesuunnitelma ja suunnittelu.

Toteutus.

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET
TEKNINEN LAUTAKUNTA
Hankkeet ja hankeryhmä yhteensä

TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
2 110 000	1 629 250	1 753 000	5 492 250

Hankkeet yhteensä

	1 830 000	1 285 750	1 563 000	4 678 750
Pirkkala II, katu- ja kunnallistekniikan saneeraus; Rantalankatu, Perälänkatu ja osa Talvitietä. Lisäksi Pirkkalan koulun parkkipaikan laajennus	880 000	0		880 000
Naakanrannan asuntoalue	400 000	0		400 000
TAPO-hanke 1 Poistetaan Merstolan tasoristeys yhteistyössä Väyläviraston kanssa	350 000			350 000
Vinnarin, katu- ja kunnallistekniikan saneeraus	0	850 000		850 000
Veikonkadun, Kaukonkadun ja Seponkadun, katu- ja kunnallistekniikan saneeraus	0		718 000	718 000
Vesijohdon saneeraus Teollisuuskatu - vesitorni	0		300 000	300 000
Siiviläputkikaivo ja sen liittäminen verkostoon (hanke toteutetaan mikäli ylikunnallinen vedenottohanke ei toteudu)	0		275 000	275 000
Sampsankadun, katu- ja kunnallistekniikan saneeraus	0	165 750		165 750
Päällystyöt 2024-2026	200 000	210 000	210 000	620 000
Katuvalaistuksen peruskorjaus	0	60 000	60 000	120 000

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Hankeryhmä yhteensä

Puistojen ja leikkipaikkojen peruskorjaus. Torttila 2024 sekä Pirilä 2025.

Leikkipaikat peruskorjataan ja uusitaan nykyisten turvallisuusmääräysten mukaisten normien mukaisesti eri ikäisille lapsille.

Torttila

Pirilä

Kreetala

Kesäkauden wc tapahtuma-aukiolle

Jätevesikaivojen uusiminen

Päivöläkadun ja Satakunnantien vesijohto

Kohteet, joita ei ollut tiedossa talousarviota valmisteltaessa

Osallistuva budjetointi

Latu- ja polku jätevedenpumppaamon saneeraus

Vedenottamoiden alajakokeskusten päivittäminen

	TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
Hankeryhmä yhteensä	280 000	343 500	190 000	813 500
				150 000
Torttila	50 000			
Pirilä		50 000		
Kreetala			50 000	
Kesäkauden wc tapahtuma-aukiolle	50 000			50 000
Jätevesikaivojen uusiminen	110 000	110 000	110 000	330 000
Päivöläkadun ja Satakunnantien vesijohto		90 000		90 000
Kohteet, joita ei ollut tiedossa talousarviota valmisteltaessa	30 000	30 000	30 000	90 000
Osallistuva budjetointi	40 000			40 000
Latu- ja polku jätevedenpumppaamon saneeraus		38 500		38 500
Vedenottamoiden alajakokeskusten päivittäminen	0	25 000		25 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ**INVESTOINTIOSA MENOT**

Hankkeet yhteensä

Hankeryhmät yhteensä

INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ

TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
3 342 000	6 645 750	6 863 000	16 850 750
280 000	343 500	190 000	813 500
3 622 000	6 989 250	7 053 000	17 664 250

INVESTOINTIOSA TULOT

Hankkeet yhteensä

INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ

TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
300 000	300 000	300 000	900 000
300 000	300 000	300 000	900 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ NETTO

3 322 000	6 689 250	6 753 000	16 764 250
------------------	------------------	------------------	-------------------

INVESTOINTIMENOJEN ERITTELY

Uudishankkeet yhteensä

Peruskorjaushankkeet yhteensä

Koneet ja Kalusto yhteensä

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

Maa- ja vesialueet yhteensä

TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
840 000	5 000 000	5 000 000	10 840 000
1 920 000	1 475 750	1 753 000	5 148 750
112 000	60 000	0	172 000
50 000	0	0	50 000
300 000	300 000	300 000	900 000

INVESTOINTITULOJEN ERITTELY

Maan myynti.

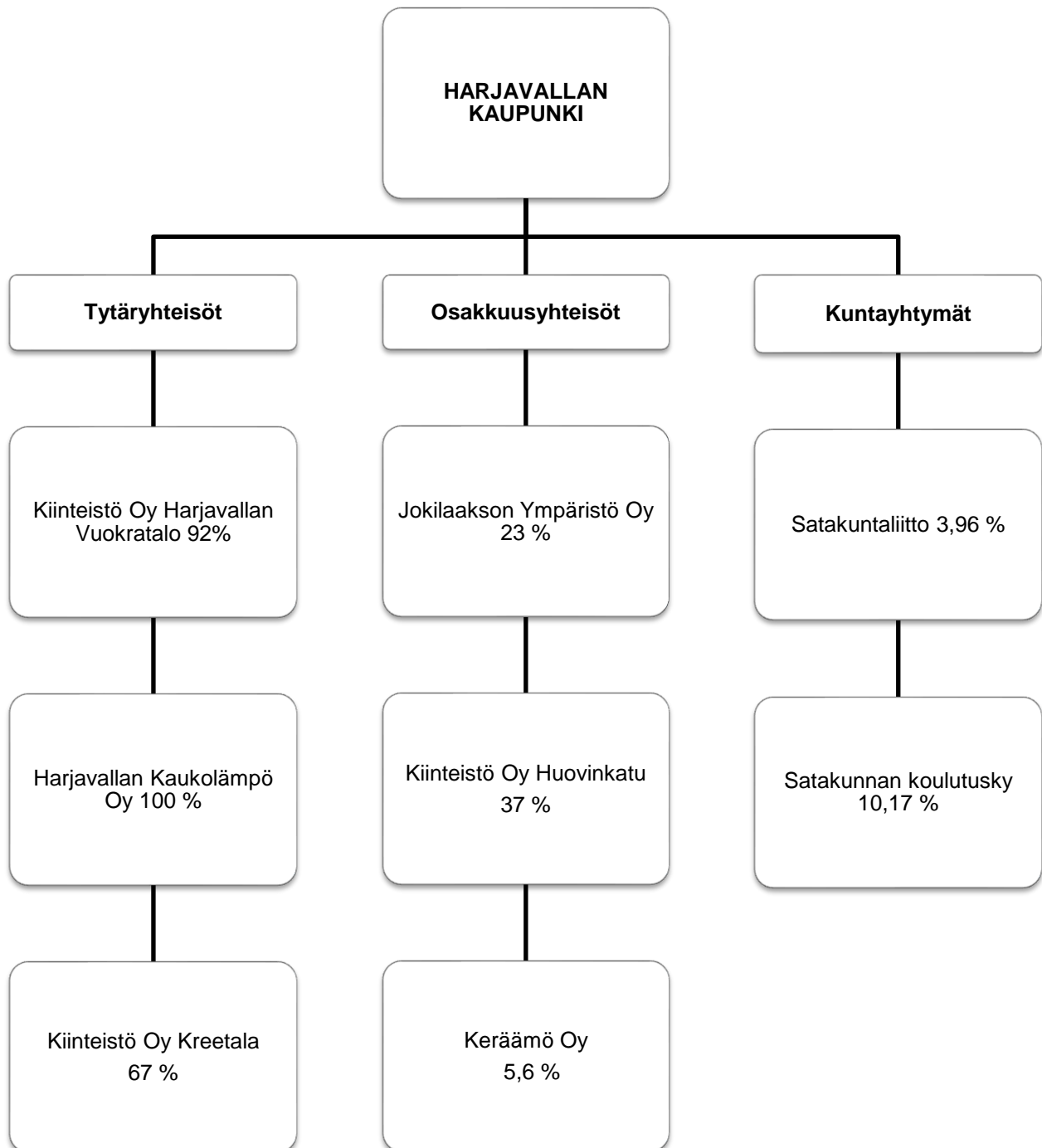
TA2024	TS2025	TS2026	2024 - 2026
300 000	300 000	300 000	900 000

VI RAHOITUSOSA

Talousarvion 2024 vuosikatteella 1 176 914 euroa ei pystytä kattamaan 3,3 miljoonan euron nettoinvestointeja. Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ovat 3,8 miljoonaa euroa vuonna 2024. Lisäksi lyhytaikaisen kassalainan osuutta rahoituksessa pienennetään 1,5 miljoonalla eurolla vuonna 2024. Rahoitettavaksi jää 7,5 miljoonaa euroa, joka rahoitetaan ottamalla pitkäaikaista lainaa.

Rahoituslaskelma

HARJAVALLAN KAUPUNKI, (1 000 euroa)	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	SV1 2025	SV2 2026
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	5 751	4 374	1 176	439	393
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-163	0	0	0	0
	5 588	4 374	1 176	439	393
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-5 043	-6 428	-3 622	-6 861	-7 053
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	0	100	0	0	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖD. LUOVUTUSTULOT	1 163	300	300	300	300
	-3 880	-6 028	-3 322	-6 561	-6 753
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 708	-1 653	-2 146	-6 122	-6 360
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	3	3	2	2	2
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	2 500	3 500	7 500	10 000	10 000
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 857	-4 214	-3 805	-4 288	-3 745
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-2 500	2 300	-1 533	440	100
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0	0	0	0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	2 122	80	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 732	1 669	2 164	6 154	6 357
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-24	16	18	32	-3

VII KUNTAKONSERNI

KONSERNITAVOITTEET

Toiminnan painopisteet vuonna 2024:

Emoyhteisön eli kaupungin tehtävänä on järjestää asukkailleen varhaiskasvatus-, koulutus-, kulttuuri- ja vapaa-aika- sekä kunnallisteknisiä palveluja ja huolehtia lainsäädännössä kunnalle säädettyistä tehtävistä.

Omistajaohjausta toteutetaan valtuuston hyväksymän konserniohjeen mukaisesti. Konsernijohto kiinnittää huomiota omistajaohjauksen merkityksen tiedostamiseen niin emoyhteisöä edustavien luottamushenkilöiden keskuudessa kuin tytäryhteisöissäkin. Omistajaohjausta terävöitetään edistämällä vuoropuhelua.

Kaupunkistrategian kirkastamisen myötä keskeiseksi strategiseksi tavoitteeksi on asetettu väkiluvun kasvattaminen. Kaupungin työpaikkaomavaraisuuden kasvaessa edelleen, on konserniin kuuluvan vuokrataloyhtiön varauduttava toteuttamaan asuntopoliittiseen ohjelmaan kirjattuja toimenpiteitä, jotta edes osa uusiin työpaikkoihin sijoittuvista saataisiin asumaan Harjavaltaan.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kuntalaki edellyttää kuntakonsernin tiivistä talouden ohjausta ja omistajaohjauksen tehostamista kunnan hallinnossa.

Vuonna 2024 päämääränä on:

- tytäri- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien omistajaohjauksen terävöittäminen konserniohjeen mukaisesti

Tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet:

- Kiinteistö Oy Harjavallan Vuokratalo ja Kiinteistö Oy Kreetala: kaupungin asuntopoliittisen ohjelman linjausten toteuttaminen.
- Harjavallan Kaukolämpö Oy: tuloutusvaatimus 3 % sijoitetulle pääomalle.
- Riskianalyysin tekeminen kaikissa konserniyhtiöissä.

Tavoitteiden toteutumista mitataan:

- Konserniohjeita on noudatettu ja toimielimet ovat ottaneet omiin suunnitelmiinsa mukaan konserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnan suunnittelun ja toteutuksen seurannan oman palvelustrategiansa ja konserniohjeen edellyttämällä tavalla.
- Kustannukset eivät ylitä hyväksytyjä talousarvioita.
- Kiinteistöyhtiöt ovat selvillä korjausvelan määrästä.
- Konsernin yhteisöissä toimivat kaupungin edustajat ymmärtävät tehtävänsä ja vastuunsa.

Raportointi:

Konsernitavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Kaupungin konserniohjauksen vahvistaminen tytäryhteisöissä tapahtuu siten, että kaupunkia yhteisöissä edustavat luottamushenkilöt saavat konsernijohtolta tarpeen mukaan toimintaohjeita päätöksentekonsa tueksi ja toisaalta, että yhteisöissä tehdään kaupungin kanssa yhdenmukaisia ja kaupungin linjauksia tukevia päätöksiä.

VIII LIITTEET

